Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ № 212 (8952). ● 1986 йил 11 ноябрь ● сешанба ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ— ҲАЁТГА!

БЎКА районидаги Ҳамза номли колхознинг Қурбон Холбўтаев бошчилик қилаётган бригадаси деҳқонлари бу йил ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олиш учун курашмоқдалар. Бригадада йиллик план барвақт бажарилди. Бунда илғор теримчи Сафаргул Холбўтаеванинг салмоқли ҳиссаси бор. У айни кунларда ҳам мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Суратда: С. Холбўтаева теримда.

А. ЗУФАРОВ фотоси

СИЗ суратда кўриб турган бу аёл Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг илғор теримчиси Ҳафиза Холмирзаева. У бу йилги мавсумда 8 тонна пахта териб беришга аҳд қилган. Ҳ. Холмирзаева ўз сўзининг устидан чиқиш учун йиғим-теримда жонбозлик кўрсатмоқда.

М. ҚОРАБЕКОВ фотоси.

ЧИНОЗ

✦ РАЙОН пахтакорлари бу йил пахтадан баракали хирмон уйишди. Улар зиммаларига олган оширилган мажбуриятларини ҳам шараф билан бажардилар. Қабул пунктларига 34432 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Бу пландагидан 5382 тонна кўпдир. Ҳосилдорлик гектар бошига 36,3 центнердан ошиб кетди.

Бу муваффақиятларга Охунбобоев номли, «Октябрь 40 йиллиги», «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозлари ҳамда «Партия XXIУ съезди» совхозининг деҳқонлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликларда план ва мажбуриятлар муддатидан илгари бажарилди.

ЎРТА ЧИРЧИҚ

✦ 8 ноябрь куни ўртачирчиқлик деҳқонлар оширилган мажбуриятларини ортиғи билан адо этдилар. Давлатга 44393 тоннадан зиёд пахта топширилди. Ҳар гектар ердан пландаги 28,5 центнер ўрнига 30,7 центнердан хом ашё йиғиштириб олинди. Гектарлар ҳосилдорлигини 32—35 центнердан оширган Свердлов номли, «Ленин йўли», Терешкова номли, Ленин номли, «Коммунизм» колхозларининг заршунослари йиғим-теримни давом эттириш билан биргаликда кузги-қишки ишларни бошлаб юбордилар.

БЕКОБОД

✦ БЕКОБОДЛИК пахтакорлар ўз сўзларининг устидан чиқдилар. Социалистик мажбурият бажарилди. Давлат улардан 63500 тоннадан ортиқ «оқ олтин» қабул қилиб олди. Бу ҳосилнинг асосий қисми юқори сортларга сотилди. Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан пахтакорлар она-Ватанга мажбуриятга қўшимча яна 700 тонна хом ашё топширишга аҳд қилдилар.

✦ «ЛЕНИНГРАД» совхози деҳқонлари дастлабки довондан ошдилар. Давлатга 3800 тонна пахта етказиб берилиб, йиллик план бажарилди. Айни кунларда совхозда мажбурият ҳисобига пахта топшириш қизғин давом этяпти. Райондаги Навоий номли колхоз меҳнаткашлари эса оширилган мажбуриятларни ҳам ошириб адо этишди. Қабул пунктларига 5040 тонна «оқ олтин» топширилди. Бу пландагидан 520 тонна кўпдир.

КОММУНИСТИК

✦ ТЕРИМДА юксак уюшқоқлик, мавжуд техникадан самарали фойдаланиш муваффақиятлар калити бўлди. Бу йил районда етиштирилган ҳосилнинг 80 проценти машиналар бункеридан тўкилди. 80 проценти эса биринчи сортга сотилди. Мажбуриятларини ҳам ортиғи билан бажарган район деҳқонларининг жами хирмонлари 26744 тоннага етди. Улар яна 200 тонна пахта бериш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилишди.

ПИСКЕНТ

✦ ҲОЗИРГАЧА районидаги 9 та хўжаликдан 8 таси йиллик планини бажарди.

«ОҚ ОЛТИН» ВАТАНГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 10 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун машина терими — бир кунлик, бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Чиноз	0,12	118,81	—	108,04
Янгийўл	0,23	109,74	0,07	95,22
Ўрта Чирчиқ	0,06	108,33	—	118,28
Пискент	0,07	108,21	—	96,24
Коммунистик	0,11	103,37	—	111,29
Бекобод	0,16	101,60	—	81,58
Бўка	0,33	98,58	0,08	95,33
Ғалаба	0,47	98,50	0,05	108,53
Оққўрғон	0,40	98,41	—	94,88
Область бўйича:	0,24	103,46	0,03	99,41

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида маълумот (мавсум бошидан буён, планга нисбатан процент ҳисобида): Фарғона—103,92; Сурхондарё—97,31; Наманган—96,38; Сирдарё — 93,59; ҚҚАССР—90,40; Хоразм—84,05; Андижон—82,61; Жиззах—77,73; Самарқанд — 74,17; Бухоро—73,93; Навоий—59,93; Қашқадарё—57,68; республика бўйича—84,89.

Охунбобоев номли, Тельман номли, «Гулистон», «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозларининг меҳнаткашлари зиммаларидаги юксак мажбуриятларни ҳам барвақт адо этдилар. Райондаги жами 179 та бригаданинг 165 таси ғалаба рапортига имзо чекди. 85 та бригада коллективи эса оширилган мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширмоқда.

БЎКА

✦ ИККИ ХЎЖАЛИК — «Партия XX съезди» ҳамда «Ленинобод» колхозларининг деҳқонлари марраға етдилар. «Партия XX съезди» колхози давлатга 3830 тонна, лениннободлик пахтакорлар эса 2754 тонна «оқ олтин» етказиб бердилар.

ОҚҚЎРҒОН

✦ ДАВЛАТГА 2343 тонна пахта топширган «Озод» колхози деҳқонлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. Ҳосилдорлик гектар бошига 28,2 центнерга етказилди. Ўктам Фармонов, Раҳмон Бекназаров, Ҳолтўра Тешаев сингари тажрибали пахтакорлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг коллективлари бу ютуққа салмоқли ҳисса қўшдилар.

КОЛХОЗ БАЙРОҒИДА — ОРДЕН

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз қишлоқ хўжалигида илғор тажриба мактаби бўлиб қолди. Хўжалик коллективи меҳнатга нарядсиз ҳақ тўлаш системасини, деҳқончиликнинг илмий жиҳатдан асосланган системасини жорий этиш ташаббускорларидан биридир. Бу ерда ҳамма майдонларда алмашлаб экиш ўзлаштирилган, деҳқончилик ва чорвачиликдаги ишлар кенг механизациялаштирилган, қудратли ремонт базаси барпо этилган.

Ўтган беш йиллик олға қараб ҳаракат қилишда колхоз меҳнатчилари учун янги босқич бўлди. Ана шу йиллар давомида бу ерда пахта, каноп, бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлиги анча ошди, жамоат чорвачилиги маҳсулдорлиги сезиларли даражада кўтарилди.

Колхоз ўн биринчи беш йилликда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда давлатга сотишдаги муваффақиятлари учун «Ҳурмат Белгиси» ордени билан мукофотланди. Хўжаликда ана шу юксак мукофотни топширишга бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади. У тантанали вазиятда хўжалик байроғига «Ҳурмат Белгиси» орденини қадаб қўйди.

Йиғилишда жадаллаштириш беш йиллиги қишлоқ меҳнатчилари олдига қишлоқ хўжалиги ишини интенсивлаш, фан-техника тараққиёти ютуқларини кенг жорий этиш юзасидан янги вазифаларни қўяётганлиги таъкидлаб ўтилди. Фақат шу асосдагина гектар самарадорлигини ошириш, дала ва фермалар маҳсулотини етиштириш ҳамда тайёрлашни кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини кескин ўстириш мумкин. Қайта қуриш давом этаётган ҳозирги пайтда барча деҳқонлар ва чорвадорларнинг, агросаноат комплекси ҳамма ходимларининг ижодий активлиги учун имкониятлар айниқса кенг очиб берилган. Энг яхши пировард натижаларга эришиш, ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун мусобақани янада авж олдириш зарурлиги таъкидланди.

Хўжалик меҳнатчилари Ватаннинг юксак мукофотига жавобан КПСС XXVII съезди белгилаб берган улкан режаларни рўёбга чиқариш учун куч-ғайратларини аямай меҳнат қилишга ваъда бердилар.

Йиғилишда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ ТАҚДИРЛАНДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети уй-жой ва социал-маданий объектлар қуриш планларини муваффақиятли бажариш учун Қорақалпоғистон АССР, областлар, шаҳарлар ва районлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1986 йил III кварталдаги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан қуйидагилар мукофотланди:

Наманган области;

Тошкент шаҳридаги Собир Раҳимов райони;

Самарқанд областидаги Булунғур райони.

МОСКВАГА КЕЛДИЛАР

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо социалистик мамлакатлар қардош партиялари раҳбарларининг амалий учрашувида қатнашиш учун Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков, Венгрия Социалистик ишчи партиясининг Бош секретари Я. Кадар, Вьетнам Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ВСР Давлат Кенгашининг Раиси Чионг Тинь, Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер, Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Куба Республикаси Давлат Кенгашининг ва Министрлар Советининг Раиси Ф. Кастро, Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, МХР Буюк Халқ хурали Президиумининг Раиси Ж. Батмунх, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ПХР Давлат Кенгашининг Раиси В. Ярузельский, Руминия Коммунистик партиясининг Бош секретари, РСР Президенти Н. Чаушеску, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР президенти Г. Гусак 9 ноябрь куни Москвага келдилар.

Қардош партияларнинг раҳбарларини Г. А. Алиев, В. И. Воротников, А. А. Громико, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе ўртоқлар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ЎИЁКга АЪЗО СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАР ҚАРДОШ ПАРТИЯЛАРИ РАҲБАРЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо социалистик мамлакатлар қардош партиялари раҳбарларининг амалий учрашуви 10 ноябрь куни Москвада очилди.

(ТАСС).

МУКОФОТ МУБОРАК!

СССР Олий Совети Президиуми совет фани ва техникасини ривожлантириш, илмий-тадқиқотлар натижасини халқ хўжалигига жорий этиш бўйича ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун фан ходимларини СССР орден ҳамда медаллари билан мукофотлади.

Тошкент области ва Тошкент шаҳри бўйича:

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

Муҳаммаджонов Мирзаали Валиевич — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг бўлим мудири.

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ БИЛАН

Абдуллаев Абдумавлон — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг директори.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Кист Александр Алексеевич — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ядро физикаси институти директорининг ўринбосари.

Музаффаров Аҳрор Музаффарович — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси биология фанлари бўлимининг академик-секретари.

Попов Владимир Григорьевич — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тупроқшунослик ва агрохимия институти лабораторияси мудири.

Трухов Василий Степанович — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси С. В. Стародубцев номидаги физика-техника институти директорининг ўринбосари.

Ҳамробоев Иброҳим Ҳамробоевич — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ҳ. М. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика институти директори.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН

Глушенкова Анна Ивановна — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ўсимлик моддалари химияси институти директори.

Ражабов Тельман Дадаевич — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси У. А. Орифов номидаги электроника институти лабораторияси мудири.

Хайруллаев Музаффар Мухиддинович — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги шарқшунослик институти директори.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Баҳромов Саъдулла Абдуллаевич — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси иссиқлик физикаси бўлими лабораторияси мудири.

Бўриев Тожибой — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси кибернетика институти лабораторияси мудири. («Кибернетика» Ўзбекистон илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳисоблаш маркази).

Верник Раиса Савельевна — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ботаника институти лабораторияси мудири.

Эшонхўжаев Абдураҳмон Осимович — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси М. Т. Ўрозбоев номидаги механика ва зилзилага чидамли иншоотлар институти лабораторияси мудири.

Каримов Эркин — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ядро физикаси институти радиация техникаси конструкторлик бюроси директори.

Логинов Борис Владимирович — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси В. И. Романовский номидаги математика институтининг катта илмий ходими.

Овчарова Мария Александровна — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси экономика институти катта илмий ходими.

Саидов Мухтор Сафарбоевич — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-математика фанлари бўлимининг академик-секретари.

Тўрахўжаев Муродбек Тўрахўжаевич — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимлик моддалари химияси институтининг катта илмий ходими.

Шунингдек, фан ходимларидан яна 9 киши III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени, 12 киши «Шавкатли меҳнати учун» медали, 14 киши «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан мукофотландилар.

ҲОКИМИЯТ ОРГАНИНИНГ ОБРЎСИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ, «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ», «ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА» ГАЗЕТАЛАРИ РЕДАКЦИЯЛАРИНИНГ ДАВРА СУҲБАТИ

Давра суҳбати қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг «КПСС XXVII съезди қарорлари асосида социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш юзасидан халқ депутатлари Советларининг ролини ошириш ва масъулиятини кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори областда қандай бажарилаётгани ҳақида фикр алмашдилар.

(Давра суҳбати ҳақидаги материалларни газетанинг 3-бетида ўқийсиз).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

● МАМЛАКАТЛАР ● ОДАМЛАР ● ВОҚЕАЛАР ●

СОВЕТ ТИНЧЛИК ТАШАББУСЛАРИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

● ПХЕНЬЯН. КХДР меҳнаткашлари космосни ҳарбийлаштиришга йўл қўймасликка, ядро қуролларини бутунлай тугатишга, бутун дунёда тинчликни таъминлашга қаратилган совет тинчлик ташаббусларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайдилар. Хванхэ-Пукто вилоятининг маъмурий маркази, йирик саноат шаҳри Саривонда бўлиб ўтган Корея-Совет дўстлиги митингида шу ҳақда гапирилди. Нотиқлар СССРнинг олий даражада Рейкьявикда ўтказилган Совет-Америка учрашувидаги позициясини қўллаб-қувватладилар. Улар Совет Иттифоқи билан дўстлик ва ҳамкорликни муттасил мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантиришга азму қарор берганликларини изҳор этдилар. Бу нарса корейс халқининг туб манфаатларига мос бўлиб тушаётганлиги уқтириб ўтилди.

(ТАСС).

СЪЕЗД ИШ БОШЛАДИ

● БИСАУ. Гвинея ва Кабо-Верде ороллари мустақиллиги африкаликлар партиясининг IV съезди Гвинея-Бисау республикасининг пойтахтида очилди. Съезд ишида 30 тадан кўпроқ чет эл делегацияси, шу жумладан КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари С. А. Ниёзов бошчилигидаги КПСС делегацияси қатнашмоқда. Гвинея ва Кабо-Верде ороллари мустақиллиги африкаликлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Карлуш Коррейя кириш нутқи сўзлади. Анжуман ишининг биринчи кунида делегатлар кун тартибини тасдиқладилар, съезднинг ишчи органларини сайладилар.

ОММАВИЙ НАМОЙИШ

● НЬЮ-ЙОРК. Американинг мана шу энг катта шаҳрида «АҚШнинг Марказий Америкадаги аралашуви тўхтатилсин!», «Марказий Америка мамлакатларининг халқлари қуролга эмас, балки дори-дармонга муҳтождирлар!» деган шиорлар остида оммавий намойиш бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари Вашингтоннинг Марказий Америкадаги интервенциячилик йўлига қарши кескин норозилик билдирдилар, Рейган маъмуриятининг Никарагуа ва Сальвадор халқларига қарши бошлаган пинҳона урушига чек қўйишни талаб қилдилар. Намойишчилар АҚШ ва унинг паноҳидаги контрреволюцион кучларнинг агрессив ҳаракатларидан аҳолиси азоб чекаётган мамлакатларга медицина ёрдами бериш учун маблағ тўпладилар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ЖЕНЕВА. Бу ерда Швейцария меҳнат партиясининг органи — «Во реалите» газетасининг анъанавий байрами тугади. Бу йилги байрам ҳокимиятнинг маҳаллий органларига 1987 йил кўкламида ўтказиладиган сайлов арафасида кучларни сафарбар қилиш белгиси остида ўтди. Бу сайловда Швейцария меҳнат партияси кенг меҳнаткашлар оммасининг манфаатларини ҳимоя қилиш, социал тараққиёт, тинчлик ва қуролсизланиш учун кураш шиорлари билан қатнашади. Швейцария меҳнат партиясининг бош секретари Арман Наньен якунловчи митингда сўзга чиқиб, Ғарбий Европанинг бошқа мамлакатлари каби Швейцария меҳнаткашлари ҳам тинчликни мустаҳкамлаш учун, қуролланиш пойгасига қарши курашни асосий вазифа деб билаётганликларини таъкидлади. Швейцария меҳнаткашлари кейинги вақтларда мамлакатда ўнг кучларнинг фаолияти кучайиб кетганлигига зўр ғайрат билан қаршилик қилишлари, ўз ҳуқуқлари учун курашни активлаштиришлари кераклигини ҳам нотиқ уқтириб ўтди.

● БУЭНОС-АЙРЕС. Чилидан олинган хабарларга қараганда, у ерда фашист Пиночет режимининг террори ва репрессияларига қарши норозилик ғалаёнлари тўхтовсиз давом этмоқда. Бир қанча ўқув юртларининг ўқувчилари Сантьягодаги лицейлардан бирининг дарсхоналарини эгаллаб олиб, фашистлар режими Пиночетга суиқасд қилингандан кейин икки ой муқаддам жорий этган қамал ҳолати дарҳол бекор этилишини талаб қилдилар. Полициячилар таёқчаларни, кўзни ёшлантирувчи газ тўлдирилган гранаталарни ва сув сепиш машиналарини ишга солиб, бу ўқув марказини штурм билан қўлга олдилар. Жазо операцияси чоғида 250 киши ушлаб қамоққа олиб кетилди, икки киши қаттиқ жароҳатланди.

● МАДРИД. Бразилиядаги Сан-Паулу шаҳри клиникасида болага юракни кўчириб ўрнатиш операцияси ўтказилди. ЭФЭ агентлигининг хабар қилишича, етти яшар Карине Дал Роверега автомобиль фалокатида ҳалок бўлган 16 ёшли қизнинг юраги кўчириб ўрнатилди. Операция ўтказилган клиниканинг директори оғир юрак ҳасталигида азоб тортиб келган бемор қизча ҳозир «нормал гаплашмоқда», деб айтди.

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

✦ КОБУЛ. Афғонистоннинг Пактия вилоятида 600 нафар деҳқонга яқинда ерга эгалик қилиш ҳуқуқини берадиган ҳужжатлар топширилди. Саманган ва Бадгис вилоятлари қишлоқ меҳнатчиларидан 220 га яқин киши ер участкалари олди. Айни вақтда сув тақсимланмоқда, деҳқонларга химиявий ўғит, уруғлик дон, қишлоқ хўжалик ўсимликларининг зараркунандаларига ва чорва мол касалликларига қарши кураш воситалари берилмоқда.

Деҳқонлар Афғонистон халқ-демократик партияси билан мамлакат ҳукуматининг ғамхўрлигини доимо сезиб, афғон қишлоғини қайта қуриш жараёнига тобора фаол қўшилмоқдалар. Ҳозирги вақтда юқорида кўрсатиб ўтилган вилоятларда ўнлаб қишлоқ хўжалик кенгашлари ишлаб турибди.

✦ САНО. Араб давлатларнаро геофизик симпозиумда қатнашган олимлар бутун Арабистон ярим оролини ва Қизил денгиз районини сейсмик ҳамда тадқиқот станциялари тармоқлари билан қамраб олишни таклиф қилдилар. Яман Араб Республикаси пойтахтида ўз ишини тамомлаган ана шу мўътабар илмий анжуман делегатлари бу тадбир бугунги кунда ер қобиғида рўй бераётган жараёнларни тўла-тўкис назорат қилиш билан бир қаторда, Арабистонда ва Қизил денгизда содир бўлаётган кўпгина сирларни ҳам билиб олиш имконини беради, деб ҳисобламоқдалар. Араб мамлакатларидан келган геофизик экспертлар зилзилани олдиндан айтиб бериш ва булар тўғрисида аҳолини ўз вақтида хабардор қилиш проблемаларини ҳам муҳокама қилдилар.

✦ ЖАЗОИР. 1987 йилнинг охирига бориб Жазоир пойтахтини сув билан таъминлаш масаласи ҳал қилинади, деди сув хўжалиги, атроф муҳит ва ўрмон министри Муҳаммад Руиги. У учта катта объект — Кеддара ва Бени-Амран тўғонлари, шунингдек Кеддара—Иссер — Будуау сув тақсимлаш системаси қурилишининг тугалланиши билан шаҳарга ҳар куни қарийб 800 минг куб метр сув келадиган бўлади, деб таъкидлади. Ҳозир пойтахт кунига атиги 300 минг куб метр сув олмоқда. Бу эса аҳолини, шунингдек умуман шаҳар хўжалигини бир маромда сув билан таъминлашга путур етказмоқда.

(ТАСС, 10 ноябрь).

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИҒА

Ўн тўққизинчи чақириқ халқ депутатлари область Советининг тўққизинчи сессияси 1986 йил 11 ноябрь куни соат 16.00 да область партия комитетининг (Ўзбекистон проспекти, 9) катта мажлислар залида очилади.

Область Советининг партия группаси мажлиси шу ернинг ўзида соат 15.00 да бўлади.

Депутатлар шу ерда соат 14.00 дан бошлаб рўйхатга олинадилар.

Тошкент область Совети ижроия комитети.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ III ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА

КОММУНИСТИК АХЛОҚНИ ШАКЛЛАНТИРИШНИНГ МУҲИМ ВОСИТАСИ

Янги анъаналар турмушга

Марксизм-ленинизм классиклари ҳар бир халқ ўзининг тарихан таркиб топиб келаётган маданияти, анъанаси, одоби ва урф-одатига эгалигини, шунинг учун ўтмиш меросини танқидий ўрганишга, унинг ижобий томонларини қабул этишга ва салбий томонларини аёвсиз фош қилиб, уни рад этишга ўргатади.

Халқимизнинг тарихан таркиб топиб келаётган маданияти ва анъаналари мавжуд. Ҳар бир киши ўз халқининг, туғилиб ўсган диёрининг турли-туман урф-одатлари, расм-русумлари, анъаналари билан бирга яшайди, ота-боболарининг удумига риоя этишга ҳаракат қилади. Анъаналар халқ маънавий маданиятининг ажралмас қисмидир. Уларда кишиларнинг ҳаёти, жамият ва табиат билан чамбарчас боғлиқлиги акс этади. Табиат ва жамиятдаги ҳар бир нарса сингари анъаналар ҳам доимо ўсишда, ўзгаришдадир. Уларнинг муҳим хусусияти шундаки, кишиларнинг коллектив бўлиб уюшишларига, бир-бирлари билан дўстлик, ўртоқлик алоқаларини ўрнатишлари ва бу алоқаларни мустаҳкамлашларига ёрдам беради.

Бинобарин, анъаналарнинг кишиларга, хусусан, ёшларга ўтказадиган тарбиявий таъсири жуда кучлидир. Бу ўзига хос ижтимоий ҳодиса кишилар турмушининг ниҳоятда турли-туман соҳаларида бўлади. Халқ анъаналарига баҳо берар эканмиз уларга муайян жамиятдаги ҳукмрон ҳуқуқий, фалсафий, диний ва бадиий қарашлар кучли таъсир ўтказишини ҳам унутмаслигимиз керак. Шунинг учун ҳам табиийки, илғор фикрли ота-боболаримиздан бизга мерос бўлиб қолган ватанпарварлик, инсонпарварлик, ғоя учун кураш, ҳақиқатгўйлик каби анъаналарни ҳам, қандай бўлса, шундайлигича қабул қилмасдан, уларни янги мазмун билан бойитишимиз керак.

ОИЛА — жамиятнинг бошланғич бўғини, ажралмас бўлаги. Бинобарин, оилалар бахти эл бахтидир. Шу боисдан оила севинчи ва ташвишларига, турмуш тарзи ва эҳтиёжларига асло хусусий масала деб қараб бўлмайди. Тўйларни мисолга олайлик. Гарчи бу оилавий тадбир бўлса ҳам, тўйни эл-юрт ўтказади, бир хонадоннинг қувончини бутун маҳалла-куй, барча дўст-биродарлар баҳам кўришади. Оилавий шодиёнанинг файзли, сермазмун ўтиши жамоат ташкилотларининг унга бош-қош бўлишига, кексаю-ёш — ҳамманинг аҳилликда оқилона иш кўришига боғлиқ. Биз умуман тўйлар тарафдоримиз. Тўй абадий ҳаёт тантанасидир. Шунинг учун у ниҳоятда улуғвор, гўзал маросим бўлиши керак.

Лекин улуғворлик ва гўзаллик ҳам ўз чек-чегарасига эга. Гўзалликда ҳам гўзаллик бор. Ҳозирги вақтда кўп одамлар улуғворликка тўйни ҳаддан зиёд катта қилиш, гўзалликка бир умр йиққанини тўкиб ташлаш билан эришмоқчи бўлади. Бу қадимги бойларга кўр-кўрона эргашиш, пуч гўзалликка интилишдир. Ҳозиргача ҳам тўй билан боғлиқ борди-келдилар ва олди-бердиларни олиб қарасак, баъзи расм-русумлар, ҳақиқатан ҳам, ортиқча даҳмаза бўлиб қолганлиги кўзга ташланиб туради. Лекин буларга қарама-қарши ўлароқ, ортиқча борди-келдиларга жуда кам эътибор берган ҳолда тўйни бошлаб юбораётган ота-оналар ҳам бор. Уларнинг бундай ишларини халқимиз ўртасида кенг ёйиш, анъанага айлантириш зарур.

Узоқ ўтмишда ҳам ота-боболаримиз балоғатга етган қиз-йигитлар ўртасидаги дўстлик, ишқ-муҳаббатни эъзозлаган, авайлаган. «Тенгини топсанг, текин бер» дейишган. Ҳазрати Алишер Навоийнинг мана бу сатрлари ҳам шундан далолат беради:

Бўлмаса ишқ, икки жаҳон бўлмасун,
Икки жаҳон демаки жон бўлмасун.
Ишқсиз ул танки онинг жони йўқ.
Ҳусни нетсун қишиким они йўқ.

Тўйларни янгича ўтказишда қарор топган гўзал анъаналар ҳам диққатга сазовор. Келин-куёв В. И. Ленин ҳайкали, Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган ҳамюртларимиз хотирасига ўрнатилган ёдгорлик пойига гуллар қўйишади. «Меҳнат шуҳрати» музейига бориб, революция, колхоз тузуми, уруш ветеранларига, беш йилликлар қаҳрамонларига таъзим бажо келтиришади. Никоҳ ҳақидаги гувоҳномани Бахт уйида келин-куёвга тантанали вазиятда топшириш яхши анъаналар бўлиб қолди.

Халқимизнинг прогрессив анъаналари кенг қулоч отиб, ҳаётимизни безаётган бўлса, булар қаторига янги-янги социалистик маросимлар ва одатлар сингиб, турмуш маданиятимиз янада гўзаллашиб бораётир. Совет воқелигини акс эттирувчи янги-янги халқ байрамлари, традиция ва одатлари вужудга келди.

Эндиликда ҳар бир оила бутун совет халқлари сингари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалаба қозонган кунини, бутун дунё меҳнаткашларининг бирдамлик куни — Биринчи майни тантанали байрам қилади, Янги йил байрами, халқаро хотин-қизлар озодлик куни — 8 Мартни, СССР Конституцияси кунини кенг нишонлайди. Совет Армияси ва Флоти кунини нишонлаш яхши социалистик урф-одатлардан биридир. Бу маросимни яхши ўтказиш ёш авлодни оташин совет ватанпарварлиги руҳида, ҳарбий-революцион анъаналар руҳида, халқлар дўстлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялашда ғоят катта аҳамият касб этади.

Халқимиз бахт-саодати йўлида жон фидо қилган зотларнинг қабрлари, улар бўлган жойлар ҳамда республикамизнинг бир қанча районларида Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган қаҳрамон юртдошларимиз хотирасига ўрнатилган ёдгорликлар ҳозир умумхалқ зиёратгоҳларига айланган.

Вафот этган ота-оналар қабрини фарзандлар ва яқин кишилари томонидан вақти-вақти билан зиёрат қилиб турилиши ҳам яхши одатдир. Бахтимиз учун курашиб, бутун онгли ҳаётини фаровон ҳаётимиз учун бағишловчи кишилар, ота-оналаримиз — марҳумлар хотирасини эслаш куни — Хотира кунини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Фармон билан белгилади. Бу кун ҳаётдан кўз юмган энг муносиб кишилар хотирасини эсга олиш, уларнинг эл юрт равнақи, фарзандлар камолига қўшган ҳиссаларини эслашдир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III Пленумида таъкидланганидек, халқимизнинг прогрессив анъаналарини кенг пропаганда қилиш, янги коммунистик мазмундаги анъаналарни ривожлантириш, такомиллаштириш ва тўла турмушга жорий қилиш диний сарқитларни тугатишга, коммунистик ахлоқ нормаларини ҳаётимизга янада чуқур сингдиришга ёрдам беради.

Б. ОРИФХЎЖАЕВ,
фалсафа фанлари кандидати, доцент.

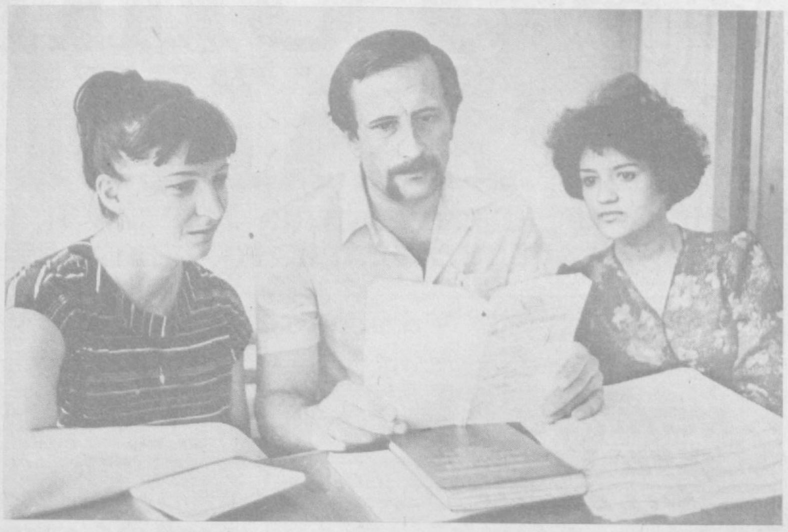

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида сиёсий маориф системасида янги ўқув йили бошланишига пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Барча пропагандистлар машғулотларни олиб бориш учун зарур бўлган кўргазмали ва методик қўлланмалар билан тўла таъминланди. Ушбу суратда энг яхши пропагандистлардан Л. Кузнецова (чапдан), В. Лизин ва Г. Мўминоваларни кўриб турибсиз.

САНЪАТКОРЛАР — ПАХТАКОРЛАРГА

ДАЛАЛАРДА ЯНГРАР ҚЎШИҚЛАР

Биз, Ўзбекистон ССР Рассомлар союзининг вакиллари Рўзи Чориев, Тоҳир Миржалилов, Вячеслав Охунов, Абдумалик Бухорбоев, Тошкент Давлат оперетта театрининг артистлари Надежда Ситникова, Николай Шатский, М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясининг ўқитувчиси, созанда Абдураҳим Ҳамидов, студентлардан Абдулҳай Каримов, Насиба Сатторовалардан иборат санъаткорлар пойтахт областининг бир қатор хўжаликларида учрашувлар ўтказдик. Бу учрашувларда қизиқарли суҳбатлар уюштирилди, дилрабо қўшиқ ва куйлар ижро этилди.

Агитбригадамиз аъзолари Оққўрғон районидаги «Ленинизм», Янгийўл районидаги Ҳ. Турсунқулов номли, Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозларида меҳнат аҳли ва шаҳарлик ҳашарчилар ғайрат-шижоатининг гувоҳи бўлишди. Далаларда тер тўкаётган теримчиларнинг меҳнати тасаннога арзигули эди. Йиғим-терим қанчалик меҳнаттала̄б бўлмасин, теримчилар бир-бирлари билан мусобақалашиб, ўзаро ҳазил-ҳузул қилишиб «оқ олтин» теришар, уларнинг куч-ғайрати ва кайфиятига кишининг ҳаваси келарди. Оппоқ пахта тўлдирилган этакларини хирмонга кетма-кет элтаётган қизу жувон ва йигитларни кўриб меҳримиз товланиб кетди.

Бўка районидаги «Кремль» совхозида бизни сочлари малла, юзлари офтобда қорайган, бежирим этикча кийиб олган рус аёли кутиб олди. Танишдик: у киши машҳур бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мария Александровна Ковалёва эканлар. Мария Александровнанинг лабларидан табассум аримас, ўзининг бригадаси ва хўжаликдаги ишлар ҳақида завқу шавққа тўлиб ҳикоя қиларди. Кўп ўтмай теримчилар тушликка тўпланишди, биз уларга концерт қўйиб бердик. Рассомлар бир неча илғор теримчиларнинг портретларини чизишди. «Самарқанд ушшоғи»га ҳамоҳанг бош тебратиб ўтирган М. А. Ковалёванинг расмини эса Т. Миржалилов ишлади.

Шундай мароқли учрашувлар Пискент районидаги «Ўзбекистон 50 йиллиги», Чиноз районидаги Энгельс номли колхозларда ҳам бўлиб ўтди.

З. ОРИПОВ,
агитбригада раҳбари, М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясининг катта ўқитувчиси.

СИЁСИЙ ВА ИҚТИСОДИЙ ТАЪЛИМ СИСТЕМАСИДА 1986-1987 ЎҚУВ ЙИЛИНИНГ БИРИНЧИ МАШҒУЛОТИ ПЛАНИ

XII БЕШ ЙИЛЛИК—МАМЛАКАТНИНГ СОЦИАЛ ВА ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШИДА ТУБ БУРИЛИШ БЕШ ЙИЛЛИГИ

I. Ўн иккинчи беш йиллик — партия стратегик кўрсатмаларини амалга оширишда ҳал қилувчи босқич. КПСС Марказий Комитети 1986 йил июнь Пленуми съезддан кейинги ишнинг дастлабки якунлари ва сабоқлари тўғрисида. XII беш йилликда мамлакатни, тармоқни, республика, ўлка, областни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планининг хусусиятлари. 1986 йилнинг асосий вазифалари. Халқ хўжалигида туб ўзгаришларни амалга ошириш, экономикани интенсивлаштириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш йўллари. Хўжалик юритиш ва бошқаришнинг янги методларидан фойдаланиш.

II. 1986 йил планини бажариш — жиддий синов ва меҳнат коллективининг партия XXVII съезди қарорларига амалий жавоби. Корхоналар, цехлар, бригадалар планлари ва социалистик мажбуриятлари. 10 ойлик иш якунлари: иқтисодий ўсиш суръатлари, шартномалар бўйича маҳсулот етказиб бериш, маҳсулотнинг сифати ва пишиқлиги, буюмларга материал ва энергия сарфи, иш мароми, хўжалик ҳисобининг мустаҳкамланиши. Дон, мева ва сабзавот, озуқа ва техника экинларини йиғиштириб олишнинг бориши. Чорвачиликдаги ишларнинг аҳволи. Кузги-қишги даврга тайёргарлик. Коллектив ишида қайта қуриш суст бораётганлигининг сабаблари. Айрим бўлинмалар ишидаги камчиликлар, уларга барҳам бериш йўлларидаги изланиш.

III. Туб бурилиш беш йиллигига — ҳар бир совет кишисининг илҳомбахш ижодий меҳнати. План топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси самарадорлигини ошириш. Меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, ҳар бир иш ўрнида иқтисод режимини кучайтириш. Тежамкорлик шахсий ҳисоблари. Ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари тажрибасидан фойдаланиш.

Қайта қуришнинг зарурлиги, ҳамманинг ва ҳар бир кишининг меҳнат, ижодий куч-ғайратларини сафарбар этиш. Сусткашлик ва бепарволикка барҳам бериш, социализм принципларига, бизнинг дунёқарашимиз ва турмуш тарзимизга зид бўлган барча нарсаларга қарши қатъий кураш олиб бориш. Партия съезди қарорларини амалга ошириш учун умумхалқ курашига бошчилик қилиш — ҳар бир коммунист ва комсомолнинг бурчи ва мажбурияти. Ишчи ва колхозчи, раҳбар, мутахассис ва инженер, олим, конструкторнинг ва хизмат кўрсатиш соҳаси ходимининг экономикани барқарор ривожлантириш резервлари, йўллари ва методларини қидириб топишдаги роли. Юксак онглилик ва уюшқоқлик, меҳнат ва сиёсий активлик — олға томон ҳаракатимизнинг мустаҳкам гарантияси.

АДАБИЁТЛАР

В. И. Ленин. Мусобақани қандай уюштириш керак?—Тўла асарлар тўплами, 35-том, 215—226 бетлар.

В. И. Ленин. Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари. — Тўла асарлар тўплами, 36-том, 187—237 бетлар.

В. И. Ленин. Октябрь революциясининг тўрт йиллигига. — Тўла асарлар тўплами, 44-том, 166—175 бетлар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездининг материаллари. — Тошкент, «Ўзбекистон», 1986.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг материаллари, —1985 йил, 23 апрель. «Партия турмуши», 1985, 5-сон.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг материаллари, 1986 йил, 16 июнь. — «Партия турмуши», 1986, 7-сон.

Ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг қарори. — «Совет Ўзбекистони», 1986 йил, 22 июнь.

М. С. Горбачев. Халқнинг жонли ижодкорлиги. «КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорлари асосида ривожланган социализмни такомиллаштириш ва партиянинг идеологик иши» Бутуниттифоқ илмий-амалий конференциясида 1984 йил 10 декабрда қилинган доклад. — «Партия турмуши», 1985, 1-сон.

М. С. Горбачев. Партия иқтисодий сиёсатининг туб масалалари. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгашда 1985 йил 11 июнда қилинган доклад. — «Партия турмуши», 1985, 7-сон.

М. С. Горбачев. Туб бурилиш стратегияси. 1986 йил 8 апрелида Тольятти шаҳрида меҳнаткашлар билан учрашув вақтида сўзланган нутқ. — «Совет Ўзбекистони», 1986 йил, 9 апрель.

М. С. Горбачев. Владивостокка Ленин ордени топширишга бағишланган тантанали йиғилишда сўзланган нутқ. — «Совет Ўзбекистони», 1986 йил, 29 июль.

М. С. Горбачев. Қайта қуришни кечиктириб бўлмайди, у барчага ва ҳар жиҳатдан тааллуқлидир. «Совет Ўзбекистони», 1986 йил, 3 август.

● Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми партия комитетлари, идеология активлари, халқ депутатлари олдига меҳнаткашлар диққат-эътиборини ишлаб чиқаришдаги амалий ва актуал масалаларга жалб этиш, уларни ҳал этишда ҳар бир кишининг шахсий роли ва масъулиятини аниқлаш, ҳамма жойда талабчанлик руҳини мустаҳкамлаш вазифасини қўйди. «Ташметрополитен»нинг бир группа депутатлари пленум қарорларига амалий жавоб бериш учун ўз коллективларида ишчанлик вазиятини яратишмоқдалар. Суратда сиз Октябрь район Советининг депутатларидан — электромонтёр М. Мирҳамидов, станция навбатчиси Л. Шокирова, лаборант В. Перфилова ва электромонтёр Т. Ваҳобова ўртоқларни қизғин музокара қилиб турган вақтларида кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотолари.

САНАМАЙ САККИЗ ДЕМАЙЛИК

ҲАЁТИМИЗНИНГ барча жабҳаларидаги каби адабий танқидчилигимизда ҳам ҳар бир нарсани ўз номи билан аташ, адабий ҳодисаларга объектив баҳо бериш, асарларни ҳаққоний ва теран таҳлил қилиш одат тусига кириб бормоқда. КПССнинг XXVII, Ўзбекистон Компартиясининг XXI ва СССР ёзувчиларининг VIII съезди ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленумида билдирилган кескин ва ҳаққоний фикр-мулоҳазалар бизни вақт синовидан ўтган анъаналарни янада кенгроқ ва дадилроқ йўсинда давом эттиришга, айни замонда танқидчилигимизда юз берган айрим салбий тенденцияларга ҳаққоний баҳо беришга даъват этади.

Танқидчилигимизда амал қилиб келинган яхши анъаналарни унутмаган ҳолда, шуни таъкидлаш кераккн, адабиётимиздаги айрим тенденциялар ҳақида узундан-узоқ фикр юритиш, аммо далил-исбот келтирмаслик қусури бор. Узоққа бориб юрмасдан С. Мамажоновнинг яқинда матбуотда босилган «Бадиий кашфиётларга муҳтожмиз» мақоласини олиб кўришимиз мумкин. Мақолада адабиётимизда, танқидчилигимизда юз берган салбий ҳолатлар ҳақида ҳаққоний фикрлар бор. Жумладан, муаллифнинг «ўрта миёна асар ва заиф ёзувчини классик асар ва классик ёзувчи даражасига» чиқазиб қўйилгани ҳақидаги фикри тўғри. Аммо, нимагадир мунаққид биронта ҳам мисол келтирмайди, фикрини далилламайди. Холбуки, деярли барча мунаққидлар ижодида бунга далил бўладиган фактлар бор. Масалан, адабий танқидчилигимизга анча-мунча меҳнати синган А. Қулжоновнинг «Қардошлик мадҳи» («Гулистон» 1982, 4-сон) тақризини олайлик. Унда номдор адибларимиздан Иброҳим Раҳимнинг «Оқибат» асари «таҳлил» қилинади. Аммо тақризчи ҳаққоний таҳлилдан қочади. Мақоланинг бош қисмидаёқ: «Адиб янги, муҳим воқеаларга жуда кенг йўсинда ва ҳамиша қизғин муносабатда бўлади, унинг бағрига журъат ва жасорат билан кириб боради, севиб тасвирлайди. «Оқибат»да бундай хайрли тенденциялар аниқ кўринади» дейди-ю, фикрларини исботламасдан туриб, «романнинг сюжет чизиқлари» ва асосий воқеалар, образларни баён қилиб беришга тутинади.

Ўқувчи танқидчининг нега шундай йўл тутганини тушуна олмайди. Агар адиб воқеаларга ҳамиша қизғин муносабатда бўлиб, уларнинг бағрига журъат ва жасорат билан кириб борган бўлса, буни далиллар билан кўрсатиш лозим эди.

Ёки ҳозирги фаол танқидчиларимиздан О. Абдуллаевнинг «Ижоднинг қўш қаноти» деб аталган китобидаги Мирмуҳсин шеърлари ҳақидаги фикрларини олайлик. У китобнинг қатор ўринларида шоирнинг оддий, ҳатто жўн мисраларини етук шеърият намунаси сифатида тақдим этади. «Асака» шеъридан қуйидаги мисраларни келтиради:

Узун дала йўли,
атроф кўм-кўк ғўза,
Мавж уради бир
денгизсимон.
Бўлганмисиз гўзал
Асакада—
Юлдузларга тўлганда
осмон?
Юрганмисиз кумуш
жийдазорда
Жийда ҳиди ёлганда
анқиб.
Ичганмисиз Асаканинг
сувини
Оққанда сойлар тиниқиб?

Кўрамизки, банднинг биринчи ва иккинчи байтлари ўртасида вақт нуқтаи назаридан («Дала йўлидаги кўм-кўк ғўзалар» ҳақидаги гапдан кейин дарҳол осмондаги юлдузларга, яъни қоронғи тун пайтига ўтилишида) номутаносиблик, учинчи, бешинчи ва еттинчи сатрларда эса («Бўлганмисиз гўзал Асакада... Юрганмисиз кумуш жийдазорда... Ичганмисиз Асаканинг сувини») шеърий жозибадан кўра қуруқ прозага мойиллик бор. Бошқача айтганда, ушбу мисралар ғоявий-бадиий жиҳатдан номукаммал бўлиб, уларда замондошимиз маънавий дунёсини бойитадиган муҳим бир фикр поэтик тарзда ифодаланган эмас. О. Абдуллаев эса мазкур мисралар ҳақида энг мукаммал манзара шеърларини таҳлил этаётгандай жўшиб сўзлайди: «Бандлар чинакамига шоирона завқ, ҳиссиёт билан битилган. Миллий колорит, руҳ балқиб турган мисраларни ўқир эканмиз, юлдузларга тўла сокин кечалар нафаси вужудимизга ором бахш этгандай, жийдазорнинг муаттар ҳидлари димоғимизга урилиб маст қилаётгандай, тиниқ сувларни ҳовуч-ҳовуч ичиб, роҳатланаётгандай (!) туюла бошлайди», дейди. Балки ҳар жиҳатдан мукаммал асар ҳақида гап кетганда бир оз ортиқча жўшиш, асарнинг бақувватлигини шу йўсинда бироз бўрттириб кўрсатиш мумкиндир. Аммо шунчаки оддий мисраларни шу тариқа «таҳлил» қилиб китобхонни чалғитиш яхши эмас-ку!

ТАНҚИДЧИЛИГИМИЗГА БИР НАЗАР

Танқидчиликнинг ёзилмаган бир қонуни бор. Шоир ёки ёзувчи машҳурми ёки бошловчими, барибир, унинг асарини таҳлилсиз ерга урмаслик, фикрларини бузиб шарҳламаслик, ҳамиятига тегмаслик лозим. Бизда эса ғоҳ-ғоҳ бунинг акси бўлиб туради. С. Мамажонов ўзининг «Поэмада инсон ва замон» мақоласида икки шоирнинг икки асарини ҳеч бир далил-исботсиз йўққа чиқаради: «Шукруллонинг «Оташ ва гул» поэмасида ишчи меҳнати шунчаки мадҳ этилади. Г. Нуруллаеванинг «Иккинчи баҳор» асарида фарзандсизлик масаласи тор, бачкана тарзда тасвирланади», дейди-ю, аммо мунаққид ҳеч бир далил-исбот келтирмайди. Холбуки, «шунчаки қуруқ мадҳ этилади», «тор, бачкана тарзда тасвирланади» деган даъволар исботланиши зарур эди.

Асқарали Шароповнинг «Юлдузли осмон сеҳри» (1984) китобида далил-исботли танқидий фикрлар оз эмас. Хусусан, унинг ёшлар шеъриятидаги (масалан, Т. Али ижодида) тақлидчилик ҳақидаги гапларида жон бор. Аммо А. Шароповнинг айрим ёш қаламкашлар ҳақида чала далиллар орқали гапириши китобхон ғашини келтиради. У бир шоиранинг «Бўғриққан куртакнинг илиқ бағридан баҳор чиқиб келар пушти рангларда» мисраларини келтириб: «Бўғриққан куртакнинг илиқ бағридан баҳор пушти эмас, яшил рангда чиқиб келади, шекилли», дейди. Бу ерда танқидчи эмас, шоира ҳақ. Негаки, илк бўртиш пайтлари куртаклар яшил эмас, пушти рангда кўриниши ҳам мумкин. Ҳар ҳолда бу ўринда поэтик мантиқни ҳам ҳисобга олиш лозим эди.

Поэтик мантиқни ҳисобга олмаслик, шоирона ташбеҳлар маъносини ўзгача шарҳлаш ҳоллари И. Ғафуров мақолаларида ҳам баъзан учраб туради. У бир мақоласида Ж. Камолнинг қуйидаги мисраларини келтиради:

Вақт болғадир, дўстим,
одамзод маъдан,
Ўтгувчи ҳар лаҳза ўтмас
бесамар.
Ҳаёт жабҳасига солиш
чун бардам,
Бизни пиштади даврон-
чилангар.
Инсонни тоблайди замон
сандони,
Кимдан пўлат унар,
кимлардан темир.
Кимдан қилич унар,
кимдан қалқони,
Кимлардан ўт унар,
кимлардан кўмир.

Кўрамизки, шоир инсоннинг замон ўтиши билан тобланиб, аввалгидан пишиқроқ бўла боришини, бировлар бу синовга бардош беролмай «кўмирга» айланиши, яъни таслим бўлишини ўзига хос оригинал ташбеҳлар орқали акс эттираяпти. Танқидчи И. Ғафуров эса бу шеър ҳақида шундай фикр юритади: «Жамол Камол «Вақт болғадир» деб бошланадиган саккизлигида вақтни болғага(?), одамзодни маъданга, давронни чилангарга, замонни сандонга нисбат беради. Унинг таъбирича, мана шу сандондан одамларнинг бири пўлат, бири темир, бири қилич, бири қалқон бўлиб «унади» (?) дейди. Ва бунга ажабланиб сўроқлар қўяди. Шоирни «тасаввури ўтмаслашиб» қолганликда айблайди. Аммо, бу ўринда ажабланишга сира ҳожат йўқ. Шоир давронни чилангарга, замонни сандонга нисбат бериб, маълум бир поэтик маънони ифодаламоқда. Маъдан болға урилган сайин тобланганидай, инсон ҳам вақт ўтган сари пишиқроқ ва ҳар жиҳатдан мукаммалроқ бўлиб бориши ҳаётий ва поэтик мантиққа мос келади. Тасаввурда гавдаланган темирчилик сандони билан инсонни тоблайдиган ҳаёт сандони ўртасида маълум ўхшашлик бор. Шундай экан мазкур шеърдан мантиқсизлик ахтариб юрмаслик лозим эди.

С. Очилнинг «Шеър ва болалар тарбияси» мақоласида «Унчаликмас буёғи» шеъри юзасидан айтган фикрлари ҳам баҳсли. Негаки, мазкур шеър персонажининг ўртоқлар лақабини айтиб ўз лақабига келганда: «Етар, қолган бир сирни ҳозир очиш пайтимас, Унчаликмас буёғи, буни айтиш шарт эмас» дейиши ёш китобхонга бориб етади. Бу гаплар ўз лақабини ошкор қилмаслик учун айтилаётгани ўқувчида ним кулгу қўзғайди.

У ёки бу асарни етарли далиллар асосида танқид қилмаслик ҳоллари кўпчилик танқидчиларга, шу жумладан, каминага ҳам хосдир. Мен биринчи тўпламимда кўпгина шоирларнинг қатор шеърлари қатори О. Матжоннинг «Болакай чизган қуёшлар» номли шеърининг яхши томонларини қайд этган ҳолда, «У ҳаётимизнинг нур тушмаган «кўча»ларини конкрет, ҳаётий ташбеҳларда кўрсатиб берса янада яхши бўларди», деганман. Ҳозир ўйлаб кўрсам, бу мулоҳазаларим кўп ҳам ўринли эмас экан.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий докладида «...адабий-бадиий танқид ўз елкасидан соғлом ахлоқни зил кетказадиган кўнгилчанлик ва амалга сиғинишларни қоқиб ташлайдиган вақт келди. Танқид муаллифларнинг иззат-нафси ва инжиқликларига қараб иш тутадиган соҳа эмас, балки ижтимоий фаолиятдир» деб жуда ўринли таъкидланган. Шундай экан биз, танқидчилар ҳам ўзимизнинг ҳар бир мақоламизда асосий фикрларни аниқ ва лўнда мисоллар асосида далилламоғимиз, турли тенденциялар ва асарлар моҳиятини объектив таҳлиллар орқали теран очиб бермоғимиз лозим.

Ботир НОРБОЕВ,
филология фанлари кандидати.

ҲОКИМИЯТ ОРГАНИНИНГ ОБРЎСИ

УНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН БУГУН ЖОЙЛАРДА ҲАММА ИШЛАР ҚИЛИНЯПТИМИ?

БАРЧА ШАҲАР ВА РАЙОН, қишлоқ ва посёлка Советларида ҳам ҳуқуқ ва ваколатлар тўғри тушунилиб, ундан тўла фойдаланилаяптими?

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг «КПСС XXVII съезди қарорлари асосида социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш юзасидан халқ депутатлари Советларининг ролини ошириш ва масъулиятини кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори бизнинг областимизда амалда қандай бажарилмоқда?

ТОШКЕНТ область Совети ижроия комитети, «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари редакциялари энг катта байрамимиз — Улуғ Октябрнинг 69 йиллиги байрами арафасида уюштирган давра суҳбатида жўшқин давримизнинг ана шу энг муҳим масалалари юзасидан кенг кўламда ишчанлик билан фикр алмашинди.

Давра суҳбатида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг экономика бўлими мудири Ш. Ҳ. ҲОЖИМУРОТОВ, Ўзбекистон ССР Молия министри И. И. МАМАТИСАЕВ, Ўзбекистон ССР Госплани раисининг биринчи ўринбосари И. В. ЧИРГАДЗЕ, Ўзбекистон ССР Госстройи раисининг биринчи ўринбосари В. Э. СТАШИС, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Советлар иши бўйича бўлим мудирининг ўринбосари Я. С. МУҲАМЕДОВ, Тошкент область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосарлари, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларининг раислари, область бўлимлари ва бошқармалари бошлиқлари, саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари, колхоз-совхозлар, илмий-тадқиқот институтларининг раҳбарлари, совет активлари иштирок этдилар.

Халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг раиси П. М. Абдураҳмонов давра суҳбатини очиб, бу ерда муҳокама этиладиган қарорнинг аҳамияти ҳақида гапирди. Бу қарор Советлар фаолиятида янги имкониятларни очиб беради, бугундан бошлаб территориал ва тармоқ бошқарувини ўзаро боғлаб олиб бориш, биринчи галда совет халқининг кундалик ҳаётига тааллуқли бўлган масалаларни чуқурроқ ва самаралироқ ечиш имкониятини яратади.

Тўғри, бундай муҳим ҳужжатни амалга ошириш жуда мураккаб иш. Лекин бизда ҳозир узоқ ўйлаб ўтиришга вақт борми? Йўқ, бўлиши ҳам мумкин эмас. Халқ депутатлари Советлари бу қарорнинг ижросига у билан танишган кунлардан бошлабоқ киришишлари, Совет ишини қайта қуриш билан боғлиқ масалаларни куч-ғайрат билан ҳал этишлари лозим эди.

СССР Олий Совети Президиумининг яқинда бўлиб ўтган мажлисида халқ депутатлари Қарағанда область Совети ва унинг қарамоғидаги органларда гражданларни қабул қилиш, улар қўяётган масалаларни ҳал этиш практикаси тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Маҳаллий органларнинг қарорда кўзда тутилган ваколатларидан ҳали тўла фойдаланмаётганликлари, жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш, социал соҳаларни ривожлантириш резервларидан фойдаланмаётганликлари юзасидан қарағандаликлар шаънига билдирилган эътирозлар пойтахт области маҳаллий Советларига ҳам тўла тааллуқлидир, дейиш мумкин.

Муҳим ҳужжат эълон қилинганига уч ой бўлди. Уни бажариш юзасидан бизнинг областимизда бугунги кунгача нима ишлар қилинди? Табиийки, энг аввало барча совет кадрлари — юқоридан то қуйингача — ҳужжатнинг мазмуни билан атрофлича танишдилар, унинг талаблари мақсадини тўла илғаб олишга ҳаракат қилдилар. Қарордан келиб чиқадиган тадбирларни амалга ошириш юзасидан совет ва хўжалик органлари вазифалари тўғрисидаги масала халқ депутатлари область Совети сессиясида кўриб чиқиш учун киритилди. Унга тайёргарлик кўриш жараёнида октябрь ойининг ўрталаридаёқ барча шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларида область Совети ижроия комитети ва область ташкилотларининг масъул ходимлари иштирокида конкрет тадбирлар тузилди.

Бироқ сўзсиз ҳал этилиши лозим бўлган масалалар иш жараёнида жуда кўплаб юзага чиқмоқда. Мана, шу муҳим масалалардан бири: ҳозирги янги шароитда нафақат совет ходимлари, балки хўжалик раҳбарларининг тафаккурида қандай қилиб бурилиш ясаш мумкин? Шу муносабат билан маҳаллий ҳокимият органлари обрўсини қандай қилиб ошириш мумкин? Посёлка ва қишлоқ Советлари ижроия комитетлари раисларига нисбатан у ёки бу масалада ёрдам сўрайвериб безор қилган кишиларга қилинадиган муомалада бўлаётган корхона директорлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари озми? Бундай ноўрин ҳолга қандай қилиб барҳам бериш керак?

Советлар билан корхона ва идоралар ўртасидаги ўзаро муносабат масаласи ҳам худди шундай муҳимдир. Совет ходимларининг ташкилотчилик, молиявий, иқтисодий, юридик билимларини қандай қилиб оширишга эришиш керак? Уларни қандай қилиб ўқитиш мумкин?

Шу муносабат билан ўз-ўзидан қуйидаги савол туғилади: хўш, маҳаллий Советлар ва улар органлари аппаратларининг ҳамма ходимлари ҳам ўзларининг бугунги кунда анча ўсган ва мураккаблашган вазифаларини уддалай оладиларми?

Лавозимли кишиларнинг меҳнаткашлар мурожаатларига қулоқ солишдаги масъулиятларини ошириш ҳам ҳозирги куннинг ўта муҳим проблемаларидан биридир. Бу муаммони тўла ҳал этмай туриб, меҳнаткашлардан совет ва бошқа органларга келаётган шикоят ва аризалар оқимини камайтириб бўлмайди.

Бир сўз билан айтганда ҳал қилиниши лозим бўлган масалалар жуда кўп. Уларни ҳаётнинг ўзи, халқ депутатлари Советлари ишлаши лозим бўлган ва ҳозир ишлай бошлаган янгича шароит илгари сурмоқда.

Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг директори **В. Н. Сигедин** сўз олади:

— Баъзан хўжалик раҳбарларининг маҳаллий Советлар ижроия комитетлари ходимларига нисбатан нотўғри муносабатда бўлишлари ҳақидаги масала жуда тўғри қўйилмоқда. Бу йирик саноат корхонасининг раҳбари сифатида менга ҳам тегишли, албатта. Масалан, бизнинг шаҳар Совети ижроия комитети билан муносабатимиз ҳар доим ҳам силлиқ бўлавермайди. Назаримда бунинг ўзига яраша сабаби ҳам йўқ эмас. Янги қарор эълон қилинмасдан аввал хўжаликлар билан маҳаллий ҳокимият органлари муносабатини мувофиқлаштирувчи ҳеч қандай ҳужжат йўқ эди. Шаҳар территориясида қулай автобус ва троллейбус бекатларини қуришга бизни кўп марта мажбур қилишган. Бунинг учун биз қурилиш материаллари ва маблағларни кўпинча қонунга хилоф равишда «топишга» мажбур бўлардик. Чунки бундай бекатлар шаҳарликлар учун жуда зарур эканлигини, шаҳар Совети ижроия комитетида эса маблағ йўқлигини билардик. Лекин бу ишни истар-истамас қилардик. Сабаби — молиявий интизомни бузиш билан боғлиқ масала эди. Бунинг учун жазо ҳам ҳеч гап эмасди.

Комбинатимизнинг турар-жой фонди катта, Олмалиқ шаҳридаги турар-жойларнинг қарийб 50 процентини ташкил этади. Лекин биз биринчи навбатда уй билан комбинатимиз ишчиларини таъминлашга ҳаракат қилдик. Энди эса Иттифоққа бўйсунувчи саноат бирлашмалари корхоналари ва ташкилотлари соф даромаднинг бир қисмини маҳаллий бюджетга, шунингдек республика саноат бирлашмалари корхоналари ва ташкилотлари ҳам даромаднинг бир қисмини шу бюджетга ўтказишларини кенгайтириш тартиби жорий этилгандан сўнг аҳвол анча яхшиланиши керак. Шаҳар территориясидаги ҳар қандай қурилиш қонун асосида олиб бориладиган бўлади.

Ш. Ҳ. Ҳожимуротов — Қарор эълон қилингандан сўнг ўтган уч ой давомида Олмалиқ кон-металлургия комбинати шаҳар уй-жой коммунал хўжалиги ва социал-маиший соҳасини ривожлантиришга қанча ва қандай маблағлар ажратди?

В. Н. Сигедин — Шу мақсадларга мўлжалланган ҳажмнинг ярмига яқинини.

И. В. Чиргадзе — Ахир бу жуда муҳим масалалар-ку. Сиз билан биз илгари буни тушунмасмидик? Шаҳар комбинатга ер, сув, энг асосийси эса одамлар бераяпти. Эвазига шундай катта корхонадан нима олаяпти? Сиз маҳаллий ҳокимият органлари билан муносабатингиз яхшиланаётганлиги масаласини тўғри қўйяпсиз, албатта. Бироқ сизларнинг кайфиятингизга қараганда бу ишларнинг ўз изига тушиб кетишини хотиржамлик билан кутиб туришни мўлжаллаётганга ўхшайсиз?

В. Н. Сигедин — Бизга мувофиқлаштирувчи ҳужжатлар, норматив актлар керак. Ўзингиз ўйлаб кўринг: қарорда 1987 йилдан бошлаб СССР Министрликлари ва идоралари ҳамда қардош республикаларнинг Министрлар Советлари умумий капитал маблағнинг 0,5 процентини маҳаллий қурилиш материаллари ишлаб чиқаришни ривожлантиришга шу мақсадлар учун планлаштирилган маблағга қўшимча ажратадиган бўлади. Лекин бу алоҳида корхоналар учун олганда амалда қандай бўлди? Ҳозирча биз молия министрлигидан бу ҳақда ҳеч қандай тушунтирувчи ҳужжат олганимиз йўқ.

И. И. Маматисаев — Бу яқинда бўлади. Ҳозир шундай низом ишлаб чиқилмоқда.

П. М. Абдураҳмонов — Ҳаммаси тўғри. Норматив актлар керак. Лекин одамлар биздан, Совет ходимларидан, Сиздан ҳам Виталий Николаевич, хўжалик раҳбарларидан ҳозирданоқ дурустроқ ишлашни талаб қилишяпти. Ахир қарор эълон қилинганига уч ой бўлди-ку! Бизнинг давримиз учун бу катта муддат. Тезроқ қайта қуриш лозим.

Н. Ф. Шарипов — Чирчиқ шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси:

— Советлар билан тармоқлар ўртасидаги муносабат мавзусига совет ходими сифатида қўшимча киритмоқчиман. Тўғри, масалан, турар-жой қуриш учун Чирчиқ шаҳар корхоналари ва ташкилотлари шаҳар бюджетига ўтказаётган бир процент маблағ — катта ёрдам. Лекин шаҳар ҳаётининг нормал бўлиши учун анчагина кўп маблағ талаб қилинади. Маҳаллий органларга бўйсунувчи корхоналар эса шу процентнинг ўзини ҳам уддалаб тўлай олмаяптилар.

Аҳволдан қандай қутулиш мумкин? Бизнинг ижрокомда шундай фикр туғилди: қурилишни планлаштириш осон бўлиши, қаерда қанча уй қуриш, қурилишнинг боришини мувофиқлаштириш осон бўлиши учун мавжуд барча механизациялашган кўчма колонналарни ва бошқа қурилиш ташкилотларини битта бошқармага ёки ишлаб чиқариш-қурилиш комплексига бирлаштирмоқчимиз. Айрим корхоналарнинг директорлари розилик билдиришди. Бироқ бу комплексни молиявий таъминлаш масаласига келганда ҳеч қандай мувофиқлаштирувчи ҳужжат йўқлиги маълум бўлди. Ҳамон бундай аниқ тавсия йўқ экан, хўжаликлар билан бизнинг ўртамизда ҳеч қандай амалий, конкрет гап-сўз бўлиши мумкин эмас.

В. Э. Сташис — Тушунмовчиликларни, албатта очиқ-ойдин қилиб олиш керак. Масалан, ҳозирнинг ўзидаёқ мана шундай қурилиш комплексларини тузиш мўлжалланмоқда. Шунингдек, бу комплекс билан Советлар ўртасидаги муносабатларни белгиловчи шартлар ҳам назарда тутилмоқда. Асосий масала уй жойлар қурилишини планлаштириш масъулияти маҳаллий ҳокимият органлари зиммасига юкланади. Эндиликда ҳар бир регионда лойиҳа, қурилиш-монтаж бирлашмаларини тузишга қарор қилинди. Бу бирлашмалар қарорда кўрсатилган 0,5 процент маблағ ҳисобига иш юритади. Шундай қилиб, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари ташаббуси билан улар учун ажратилган маблағ ҳисобига қурилган бинокорлик материаллари саноати корхоналарининг маҳсулотлари ана шу бирлашмалар ихтиёрида бўлади.

Ш. Ҳ. Ҳожимуротов — Чирчиқдаги ўртоқ Шарипов тилга олган бирлашма қачон амалда тузилади?

Н. Ф. Шарипов — Турар-жой ҳамда социал-маданий қурилишлар структураси масаласи ҳал қилинган. Областнинг бошқа шаҳарларида ҳам бор, деб ўйлайман.

П. М. Абдураҳмонов — Албатта, бор. Биз Оҳангарон ва Нариманов шаҳарларида ҳам шундай комплексларни тузишни планлаштирмоқдамиз. Умуман, гап Потий шаҳар ижроия комитетининг тажрибаси асосидаги хўжаликлараро территориал ишлаб чиқариш бирлашмалари ҳақида бормоқда. Бироқ шуни очиқ тан олиш кераккi, ҳозирча бу иш ўрнидан деярли силжимаяпти. Иш жуда суст.

В. И. Колибердин — Тошкент область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари:

— Шу муносабат билан Владимир Эдуардовичга савол бермоқчи эдим. Областимизда бир неча йилдан бери фақат шаҳар эмас, балки район марказларини ривожлантириш масалаларини ҳам ҳал этишда қийинчиликларга дуч келинади. Тармоқ бир нарсани, Совет эса бошқа нарсани планлаштиради. Тил топишиш учун уларга ёрдам берадиган ҳеч ким йўқ. Оқибатда айтайлик, дам олиш зонасини барпо этиш планлаштирилган жойда саноат корхонаси, баъзан эса заҳарли моддаларни кўплаб ҳавога чиқарадиган корхоналар қурилади. Олмалиқ ва Ангренда бундай мисоллар исталганча топилади. Бу масалаларни энди ким ҳал этади?

В. Э. Сташис — Бу ерга тўпланганларга маълумки, биз узоқ йиллар давомида асосан тармоқ йўли билан планлаштириб келган эдик. Энди 1988 йилдан бошлаб маблағлар территория бўйича ажратилади, тармоқларга сочиб юборилмайди.

В. Н. Сигедин — Бироқ ижрокомлар катта маблағларни тўғри сарфлай ола диларми? Чунки ижрокомларда мутахассислар йўқ-ку? Биз яна план, пул, маблағ ва иш юритишнинг ўзини мувофиқлаштирадиган ягона орган масаласига қайтмоқдамиз. Бутунлай маҳаллий ҳокимият органлари ихтиёрига ўтказиладиган хўжаликлараро бирлашмалар ҳақида жуда тўғри гап бораяпти. Бу ишни шу беш йилликнинг охиригача якунлаш мўлжалланмоқда.

П. М. Абдураҳмонов — Биз сўз юритаётган бу масалалар бир вақтлар палапартиш қурилган Нариманов шаҳрининг қиёфасида акс этиб турипти. Бу ерда маҳаллий Советлар билан идоралар ўртасидаги муносабатни яхшилаш масаласи анчадан бери давом этяпти. Ўйлайманки, Нариманов шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси бу ҳақда чуқурроқ гапириб бериши мумкин.

О. Н. Пузанков — Нариманов шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси:

— Ҳақиқатан ҳам анча вақтдан бери изланиш давом этяпти. Сабаби шундаки, деярли ҳар бир ер участкаси хусусида жанжал чиқмоқда. Шаҳарда идоралар кўп, шунга яраша фикр-мулоҳазалар ҳам турлича. Биз область Совети ижроия комитетига мурожаат қилганимизда бу масалани тубдан ҳал қилолмаймиз, деб жавоб беришди. Чунки гап республика ва ҳатто Иттифоққа бўйсунувчи корхоналар ҳақида бораяпти. Шундан сўнг биз корхоналар билан жиддийроқ шуғулланишга киришдик, шаҳарда директорлар советини ташкил этдик. Бу совет енг шимариб ишга киришди. Лекин маълум бўлдики, банкдан бирорта ҳужжатни ўтказиш мумкин эмас экан. Директорлар совети жамоат ташкилоти дейишди бизга.

Нима қилиш керак? Шаҳримизда корхона ва ташкилотлари бўлган деярли ҳамма министрликлар ва идораларга боришга, ишни жойидан қўзғатишга ёрдам беришларини сўрашга мажбур бўлдик. Бироқ яна банк тўғаноқ бўлиб чиқди. Норматив актларсиз у ёки бу қурилишни пул билан таъминлаш қонунга хилоф экан.

Тўғри, хўжаликлараро бирлашмаларни тузиш бизга ёрдам бериши мумкин. Лекин чуқурроқ ўйлаб қарасак, ўша қарорда кўрсатилган 0,5 процент маблағ бинокорлик маҳаллий саноатини ривожлантиришга мўлжалланган-ку. Социал, маданий-маиший ва бошқа масалалар яна четда қолади.

Айтайлик, хўжаликлараро бирлашмалар етилган муаммоларнинг 80 процентини ҳал қилиши мумкин. Қолганлари-чи? Бироқ бизда ҳатто ҳеч қандай техника хизмати йўқ бўлган шароитда ижроком унинг олдига қўйилаётган қатор масалаларни ҳал эта олишига ишониш қийин.

И. В. Чиргадзе — Сиз ўз сўзингизда қатор ноаниқликларга йўл қўйдингиз. Биринчидан, ўзлаштирилмаган оролда эмассиз. Область Совети ижроия комитетидан ташқари республика ҳукумати ҳам бор. Бундан ташқари ўзингизнинг шаҳрингизда ўзингиз ҳам ҳукуматсиз. Янги қарор ҳам буни бизга эслатиб турипти. Иккинчидан, бугун муҳокама этилаётган янги ҳужжат тармоқ бўйича ривожланиш масаласини бекор қилгани йўқ. Илгари ҳам корхоналар шаҳарга маълум миқдорда маблағ бериш ҳуқуқига эга эдилар. Энди қарор шартларига биноан яна кўпроқ маблағ ўтказадилар. Бироқ, ана шу маблағни сарфлашда пала-партишликлар, чалкашликлар вужудга келади. Бу масалани қандай қилиб тўғри йўлга солиш мумкин? Ўртоқ Пузанков структуравий ўзгаришлар ҳақида гапираяпти. Лекин хўжаликлараро бирлашмалар қисман бўлсада структуравий ўзгариш эмасми? Фарқи шундаки, ижрокомнинг ўзида эмас, у ёки бу регионда. Дарвоқе, Термизда шундай бирлашма ярим йилдан бери мавжуд.

Энди бошқа масала ҳақида. Нариманов шаҳар Совети ижроия комитети идоралар билан тўғри муносабатни ҳеч йўлга сола олмаяпти. Янги қарорнинг асл моҳиятини бир ўйлаб кўрайлик, ахир. У ижрокомларга турар-жой ва социал-маданий масалаларни ҳал этиш бўйича илгари бўлмаган жуда катта ҳуқуқ берди-ку. Мана энди бирорта идора ўзи тузган планини Советларнинг ижроия органларига тақдим қилмай туриб ўзича тасдиқлай олмайди. Жойларда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш масаласида ҳам шундай. Бундан буён ижрокомлар бу соҳани ҳам назорат қилишлари мумкин ва лозим.

Хўжалик масалаларини ҳар ким ўз шаҳрида, районида, қишлоғида ва посёлкасида ўзи ҳал этса яхши бўларди, албатта. Биз шунга интилаяпмиз, янги қарор шунга даъват этяпти.

Бу ерда қайта-қайта таъкидланганидек, қарор эълон қилинганига уч ой бўлди, хўш, жойларда меҳнат ресурслари муаммоси қандай ҳал этиляпти? Суғориладиган ерлардан қандай фойдаланиляпти? Янги қарордан сўнг бу масалалар ўз-ўзидан тартибга тушиб қолавермайди. Ҳар бир совет ва хўжалик ходими аниқ мақсадни кўзлаб, ўзаро келишиб иш юритиши керак.

П. М. Абдураҳмонов — Фикрингизга қўшилмай бўлмайди. Вақт ҳаммани шоширяпти. Областимизнинг айрим регионларида хўжаликлараро бирлашмаларни тузиш масаласининг муваффақиятли ҳал этилиши бизнинг активлигимизга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Лекин бизга Термиздаги каби шошилинч тузилган ва охирига етказилмаган бирлашмалар керак эмас. Ахир у фақат ишлаб чиқариш масалалари билан шуғулланяпти-ку. Иш турар-жой ва социал-маданий масалаларга келиб тақалганда совет ходимлари яна аввалгидек идорама-идора, министрликма-министрлик овора бўлиб юришипти. Бу ёки шу каби бошқа масалаларни Госплан ёки Госстройнинг бошчилигида бир ерга тўпланиб, биргаликда ҳал этилса бўлмайдими?

И. В. Чиргадзе — Нима учун область Совети ижроия комитети масъулиятни ўз зиммасига олиб, баъзан шу масалаларни ўзи ҳал этмайди?

П. М. Абдураҳмонов — Кичик регионларга тааллуқли проблемаларни шундай ҳал қилардик. Лекин бизда республика ва Иттифоққа бўйсунадиган корхоналар бор, уларга тармоқ бўйича план берилади.

С. Ш. Муталов — область маҳаллий саноат бошқармаси бошлиғи:

— Планлаштиришда ҳанузгача Советлар ижроия комитети четлаб ўтиляпти. Биз ишлаб чиқараётган маҳсулотлар билан савдо ташкилотлари омборлари, магазинлари тўлиб-тошиб кетди. Уларни ишлаб чиқариш учун эса қайта-қайта план берилаверади. Ўйлаймизки, агар ҳокимият органлари ўз жойларида қайси маҳсулотдан қанча ишлаб чиқаришни ўзлари белгиласалар, масалан, айтайлик, болалар кийим-кечакларини минглаб километр узоқдан олиб келиб юрмас эдик.

П. М. Абдураҳмонов — Янги қарор худди шунга даъват этяпти. Бироқ областимизнинг шундай йирик маҳаллий саноат тармоғида касаначилик, кооператив ва якка тартибдаги меҳнатни ташкил этиш қандай планлаштирилаётганлиги, уни келажакда қандай ривожлантириш мўлжалланаётганлиги ҳам бизни қизиқтиради. Қўл қовуштириб ўтирадиган вақт аллақачон ўтиб кетди, деб қайта-қайта такрорлаяпмиз. Хўш, сиз маҳаллий Советлар билан қандай алоқа боғлаяпсиз, ишни янги ҳужжат талаб қилаётган даражада қайта қураяпсизми?

С. Ш. Муталов — Афсуски, бу борада ҳали камчиликларимиз кўп.

Ш. Ҳ. Ҳожимуротов — Умуман, бу соҳа чуқур таҳлил қилинганми, тармоқни ривожлантиришда областда қандай номутаносибликларга йўл қўйилган?

В. И. Колибердин — Шундай таҳлил қилинган. Лекин айрим масалалар ҳам борки, биз уларни ҳали планлаштира олмаймиз. Шундай мисол келтираман: у ёки бу районда мактаб қуриш планлаштирилди, демак, табиийки, тозалаш иншоотлари ҳам қурилиши керак. Аммо биттагина мактаб учун алоҳида қурилмайди (банк молиявий маблағ ажратмайди, бундай маблағ бутун микрорайонга берилади). Ўйлайманки, энди иш юришса керак. Чунки янги қарор бу масалани маҳаллий Советлар ижроия комитетларида ҳал этишни назарда тутади.

Р. К. Саримсоқов — Чирчиқ трансформатор заводининг директори:

— Фақат бу эмас, бошқа масалаларда ҳам шундай бўлишини истардик. Хўжаликлар билан шаҳар ҳокимияти ўртасидаги алоқа доимо оғир бўлиб келган. Лекин ҳозир бу алоқа ўзгариб «ўзига хос»лик касб этган.

Мен нимани назарда тутмоқдаман? Заводимизда икки-уч сменали ишга ўтилганлиги муносабати билан ностандарт асбоб-ускуналар цехида қўшимча қувватлар вужудга келди. Бу қувват шаҳарнинг буюртмасини бажаришимиз учун етарли. Шаҳар биздан шуни сўраяпти, биз ҳам жон деб бу илтимосни қондирардик. Аммо афсуски, министрлик биз учун қатъий тежамкорлик режимини ўрнатган. Хўш, натижада нима бўляпти? Биз эришилган иқтисодий тежамнинг ҳатто озгина қисмини ҳам шаҳарнинг эҳтиёжи учун ажрата олмаймиз. Норматив ҳужжатлар зудлик билан қайта кўриб чиқишни талаб этади. Улар янги қарор талабидан, ҳозирги куннинг талабидан орқада қолмоқда.

М. П. Зуфаров — область коммунал-хўжалик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари:

— Нормативлар... Структура... Бу Советларнинг фақат ишлаб чиқариш соҳаси билан муносабатини белгиламайди. Масалан, биз бутун куз бўйи мактаб ва болалар боғчаларини қишга тайёрлаш ҳақида гапириб келдик. Ҳар бир мактабга эса ўртача 0,5 штат бирлигида слесарь-техник берилади. У нима қила олиши мумкин? Коммунал-хўжалик ходимлари маҳаллий ҳокимият органлари билан ҳар қанча аҳил-иноқ бўлганларида ҳам ишни изга солиб юбора олмайдилар.

И. И. Маматисаев: Бу масалалар бизни ҳам ташвишга солади. Шаҳар ва район хизмат соҳалари ходимлари учун белгиланган иш ҳақи фонди 1 январдан бошлаб ижрокомлар ихтиёрига ўтказилади, улар бу маблағни ўзлари тақсимлайдилар. Шаҳардаги ҳар бир корхонанинг фаолияти шу шаҳар бюджетида ўз аксини топиши керак, деб ўйлаймиз. Яъни: завод ёки комбинатдаги ишнинг пировард натижаси, даромади қандай бўлса, унинг Совет бюджети билан алоқаси ҳам шу даражада бўлади. Йиллик план қайси соҳалар бўйича ортиғи билан бажарилган бўлса, ижроком ўша соҳаларга, айтайлик, иситиш, ободонлаштириш, соғлиқни сақлаш, мактаб ислоҳоти масалаларига кўпроқ маблағ ажратиш имконига эга бўлади.

Масаланинг яна бир муҳим томонига тўхталмоқчиман. Агар сарф-харажат оқилона, тежамли бўлса, иқтисод қилиб қолинган маблағдан (янги қарорда ҳам бу назарда тутилган) шаҳар ёки район эҳтиёжлари учун фойдаланиш мумкин. Бу ўринда Советларнинг депутатлари, уларнинг активлари ўзларини кўрсатишлари керак.

Ш. Ҳ. Ҳожимуротов — Фикрингизга тўла қўшиламан, ҳамма масалаларни норматив актлар, юқоридан бўладиган ислоҳотлар асосида ҳал этилишини кутиб ўтириш керак эмас. Ахир бизнинг Советларимиз катта куч-ку. Ҳозирнинг ўзидаёқ ишни тубдан қайта қуриб янги қарорда белгилаб берилган масалаларнинг кўпини ҳал қилиш мумкин эди.

Р. Т. Чернолуцкий — Ўзбекистон шаҳар қурилишини лойиҳалаш илмий тадқиқот институтининг инженер-ер тузувчиси:

— Бу ерда ўртага ташланаётган масалаларнинг ҳаммаси ҳам муҳим, албатта. Лекин биз бошқа муҳим масалани — атроф муҳитни муҳофаза қилиш масаласини унутиб қўйяпмиз. Афсуски, бугунги давра суҳбатида қуйи Советларнинг вакиллари иштирок этишмаяпти. Ҳолбуки, ер, сув ва ҳаводан фойдаланиш масалалари бевосита уларга боғлиқ. Лекин маҳаллий ҳокимият органлари вакиллари ўз территорияларида қанча ер бор, ундан қандай фойдаланилаётганлигини билмайдилар. Бундай аҳволда янги қарорни улар қандай қилиб бажарадилар?

Бир неча йилдан бери область Совети ижроия комитети олдига Угам-Чотқол миллий паркини барпо этиш масаласини кўндаланг қилиб қўймоқдамиз. Лекин ҳар сафар бу тоғли район яйлов сифатида фойдаланиляпти, деган жавобни оламиз. Амалда эса у ташландиқ ҳолда, бу ердаги хўжаликлар рентабелсиз ишлайди.

Давра суҳбатида ҳокимият органларининг обрўси ҳақида кўп гап айтиляпти. Аммо бундай назоратсизлик, етилган масалани амалда ҳал этишдан ўзни четга олиш, аксинча, Советларнинг обрўсига путур етказади.

В. М. Рижова — Ўзбекистон ССРда атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш бўйича давлат инспекцияси бошлиғининг ўринбосари:

— Атроф муҳитни муҳофаза қилиш масаласини унутиш мумкин эмас. Ахир ўйлаб кўрайлик: инсонга энг аввало ер, ҳаво ва сувдан бошқа яна нима керак? Гап инсон саломатлиги ҳақида бораяпти. Советлар бу соҳада жуда ёмон ишлашяпти. Янгийўл ва Бекобод шаҳарларидаги айрим завод ва фабрикаларда аҳвол шу даражада жиддийлашдики, бу корхоналарни ёпиб қўйиш керак. Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари эса лом-лим дейишмаяпти.

П. М. Абдураҳмонов — Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, областдаги барча депутатлар олдида катта ва масъулиятли вазифалар турипти.

Шубҳа йўққи, халқ депутатлари область Советининг бўладиган сессиясида ҳамма бўғиндаги ҳокимият органларининг партия ва ҳукумат қарорларини бажариш юзасидан вазифалари тўғрисида янада жиддий, конкрет ва очиқчасига сўз юритилади. Район, қишлоқ ва посёлка Советлари сессияларида ҳам худди шу масала муҳокама қилинади. Бугун ҳар бир депутат, ҳар бир сайловчи ўзининг маҳаллий Советлар ҳамда ижроия комитет органлари ишини яхшилаш юзасидан конкрет таклиф ва мулоҳазаларини очиқчасига айта оладими, йўқми — фақат бизга боғлиқдир. Бундай учрашувларни уюштириш демократияни кенгайтиришнинг муҳим шартларидан биридир. Агар бундай ишчан учрашувларнинг натижалари матбуот орқали ошкора эълон қилиб борилса, биз ўзимиз кутган самарага осонроқ, тезроқ эришамиз.

Бошлаган ишимизнинг дастлабки натижалари кўзга кўринса, ўшандагина биз ҳокимият органларининг обрўси ҳақида, Советлар сўзда эмас, амалда ўз территорияларининг ҳақиқий хўжайини эканликлари ҳақида гапира оламиз.

ДАВРА СУҲБАТИ ҚАТНАШЧИЛАРИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИЛАР:

партия ва ҳукуматнинг муҳим ҳужжатини халқ депутатлари маҳаллий Советлари ва уларнинг ижроия комитетлари ходимлари, область территориясида жойлашган бирлашма, корхона ва ташкилотлар раҳбарлари томонидан ўқиб ўрганилишини таъминлаш;

барча хўжалик органлари, шу жумладан юқори органларга бўйсунувчи, айниқса, уй-жой-коммунал ва социал-маданий қурилиш соҳаси органларининг халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш, меҳнат ресурсларидан рационал фойдаланиш, аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатишни такомиллаштириш, табиатни муҳофаза қилувчи объектларни қуриш ва фойдаланиш, умуман, меҳнаткашларнинг ҳар кунги эҳтиёжларига тааллуқли соҳалардаги ишини координациялаш;

жойларда территориал планлаштириш пайтида план органлари томонидан саноат-ишлаб чиқаришда ишловчилар сонининг бир маромда ўсишини мувофиқлаштириш;

янги ишлаб чиқариш қувватлари ва цехларини ишга туширишда асосан техника жиҳатдан янгилашга таяниш;

илғор тажрибаларни оммалаштириш ва жорий этиш йўлига ўтиш;

хўжалик ва совет органлари кадрларининг бошқарув ва техник ечимларга иқтисодий жиҳатдан баҳо бера оладиган бўлишлари учун уларни иқтисодий ўқитишнинг қатъий системасини ишлаб чиқиш;

халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш соҳасини қайта қуришда экономика механизмининг ташкилотчилик ва назорат қилиш ролини кучайтириш, шу маҳсулотлар билан аҳолини таъминлашга нисбатан саноатнинг ҳам, савдо соҳасининг ҳам манфаатдорлигини аввалигига нисбатан анча ошириш.

Область халқ депутатлари маҳаллий Советлари партия XXVII съезди кўрсатмаларига амал қилган ҳолда ўз фаолиятидаги демократик асосларни янада ривожлантириш йўлидан актив ва изчил боришлари, халқнинг ўз-ўзини социалистик бошқарувини оғишмай чуқурлаштиришлари, социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш, маҳаллий аҳамиятга эга бўлган масалаларни ҳал этиш, бу ишга кенг меҳнаткашлар оммасини жалб этиш имконини берувчи ҳамма резервларни ишга солишдаги ўз ваколатларидан кенгроқ фойдаланишлари зарур.

Давра суҳбати материалларини «Тошкент ҳақиқати» газетасининг мухбири А. Йўлдошев ва «Ташкентская правда» газетасининг мухбири М. Егоровлар тайёрлашди.

А. МАЛЬЦЕВ фотолари.

«ПРОМЕТЕЙ» ИЗЛАЙДИ

ТАЪЗИМ БАЖО КЕЛТИРДИК

Бир йил илгари Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида менга Чернигов областидан келган хатни топширишди. Бу область «Қидирув» штабининг бошлиғи В. Д. Драгуновнинг хати эди. Унда Тошкент области ва Тошкент шаҳридан урушга чақирилган ва Чернигов областида ҳалок бўлган 130 жангчининг исм-шарифи ёзилган эди. Лекин уларнинг ким эканлиги, қаерда истиқомат қилиши, оила аъзолари, фарзандлари ҳақида бирорта маълумот йўқ. Олдимизда улар ҳақида маълумот тўплаш, қариндош-уруғларини, оила аъзоларини қидириб топиш вазифаси турарди.

Нимадан бошласак экан. Маҳаллий газеталарга мурожаат қилиб бизга ёрдам беришларини сўрадик. Район газеталарида ҳалок бўлган жангчиларнинг фамилиялари, улар дафн қилинган жойлар кўрсатилиб, бу кишиларни билганлар клубимизга мурожаат қилишлари кераклиги айтилди.

Матбуот хабаридан сўнг уч ой вақт ўтди. Ниҳоят апрель ойининг бошларида «Прометей» клубига ўрта ёшлардаги бир киши кириб келди. Бу олмалиқлик ҳунар-техника билим юртининг математика ўқитувчиси Омон Маматов эди. У Пискент район «Ленин байроғи» газетасида эълон қилинган рўйхатда отасининг фамилиясини учратган экан. Отаси Маҳмуд Раҳмонов Чернигов учун бўлган жангларда ҳалок бўлиб, Полуботки қишлоғида дафн қилинган экан.

У отасини кўрмаган. Опалари Башорат, Рафаатлар ҳам оталарини яхши эслаша олмайди, жуда ёш бўлишган. Муштипар она эса эри тўғрисида бирон дарак тополмай, оламдан кўз юмганди...

Қариндош-уруғлар чиқа бошлади. Улар клубимизга қай тарзда кириб келганликларини, дастлабки суҳбатларимизни эслаш нақадар ҳаяжонли...

Рўйхатдаги фамилиялар орасида топилганлар сони тобора орта борди. Ҳозир улар 22 кишига етди. Улар турли районлардан бўлиб чиқди.

Май ойида биз Черниговга сафарга тайёрлана бошладик. Ҳалок бўлганларнинг оилалари билан танишибгина қолмай, уларга оталари ва оналари дафн этилган жойларга бориб келишга ёрдам қилишимиз ҳам керак эди. Украина билан боғланиб турдик. Ўша кезлар жиддий сабаблар туфайли қардошлар юртига боролмадик. Фақат сентябрь ойидагина бизни кутишаётганликларини маълум қилишди. Сафарни Тошкент шаҳар саёҳат ва экскурсиялар бюроси орқали ташкил этишга қарор қилдик. Шунда қулай бўларди. Экскурсия ва саёҳатлар бюросидагилар таклифимизни бажонудил қабул қилишди. Бизга Киев—Чернигов бўйлаб беш кунлик сафар ҳужжатларини тайёрлаб беришди.

Қаҳрамон шаҳарда ҳалок бўлган жангчиларнинг оила аъзоларига ҳурмат ва эҳтиром кўрсатилди.

Эрта тонгда Черниговга йўл олдик. Область ҳарбий комиссариатида Чернигов область «Қидирув» штабининг раҳбари Владимир Денисович Драгунов кутиб турар эди. Бу киши ҳақида алоҳида тўхталиб ўтиш лозим. Айнан В. Драгунов туфайли биз ҳамюртларимизнинг жанговар тақдирлари ҳақида хабар топдик. У 1964 йилдан бери ҳалок бўлган қаҳрамонларнинг изини, уларнинг қабрларини излар экан. Бу фидойи одам юзлаб кишиларга оталари, эрлари, болалари қабрини топишга ёрдам берган.

Владимир Денисович Белоруссияда туғилиб ўсди. Урушнинг дастлабки кунларидан ғалабага қадар жанг қилди. Собиқ жангчи уруш йилларидаёқ номаълум солдат қабрларини кўрганда, улардан лоақал бир сатр ҳам ном-нишон қолмаганлигини билганда изтиробга тушарди. Уруш тугагач у кўнглига тугиб қўйган режасини амалга оширишга киришиб, хайрли фаолиятини бошлади.

Ҳарбий комиссариатлардаги чалкаш маълумотлар, ҳужжатларнинг йўқолиб қолганлиги, айнан бир хил жой номларининг такрор учраши қидирув ишларини янада қийинлаштирарди. Лекин собиқ жангчи бу қийинчиликлар олдида руҳан тушмади. Меҳнат отпускасини олиши биланоқ СССР Мудофаа министрлигининг Подольск шаҳридаги Марказий архивига йўл олар, баъзи ҳолларда унга студентлар, комсомоллар ёрдам беришарди.

Шунча меҳнатлар эвазига Драгунов нима топди?— деган савол туғилиши мумкин. У Чернигов тупроғида ҳалок бўлган минглаб жангчиларнинг исм-шарифини аниқлади. Ўнлаб, юзлаб оилаларга уларнинг нуридийдалари қаерга дафн этилганлигини маълум қилди. Драгунов ўзи аниқлаган, кўрган, эшитган барча маълумотларни тартиб билан ёзиб борди. Барча ишларни сира эринмай, сидқидилдан бажарди. Чунки у инсонлар учун меҳнат қилаётганлигини, уларнинг юракларида армон бўлиб қолган тугунчани ечишга бел боғлаганини билар эди.

...Область ҳарбий комиссариатининг кенг, ёруғ хоналаридан бири. Ўзбекистонлик барча вакиллар шу ерда тўпланишган. Владимир Денисович эса шошилмай, босиқлик билан сўз бошлайди...

1941 йили Москва яқинида генерал Белов қўмондонлигидаги 173-ўқчи дивизия тузилди. Сталинград остоналаридаги жанг пайтида бу дивизия алоҳида ўрнак кўрсатиб мардлик ва жасорат намуналарини кўрсатди, шу ерда у Суворов орденли Қизил байроқли гвардиячи 77-ўқчи дивизия номини олди. 1943 йилнинг 16 сентябрида 77-ўқчи дивизия Черниговдаги жангларга киришди. Айниқса Днепр учун бўлган жанг узоқ ва даҳшатли бўлди.

(Давоми бор).

З. ЕШМУРЗАЕВА,
тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш жамияти Тошкент область Советининг масъул секретари, «Прометей» қидирув клубининг раҳбари.

«ЁШЛИК»ДАГИ КУТУБХОНАДА

Калинин район Ўртаовул қишлоқ Совети территориясидаги «Ёшлик» маҳалласида бундан беш йил муқаддам ташкил этилган кутубхона кўпчиликни ўзига жалб қилиб олган.

—Дастлаб, — дейди кутубхона мудираси Клара Ҳожиева, — бу ерда мингга яқин китоб бор эди, холос. Ҳозир эса уларнинг сони 5 мингдан ошиб кетди. Энди жойимиз ҳам торлик қилмоқда. Назира Абдулҳамидова, Лобар Усмонова, Зиёда Усмонова, Фердус Шарофиддинов сингарилар бўш вақтларида шу ерга келиб, бадиий асарлар ўқишга одатланишган.

Кутубхонада сиёсий-оммавий китоблар билан бир қаторда турли бадиий адабиётлар, мактаб ўқувчиларига мос китоблар талайгина, республикамизда нашр этилаётган барча газета-журналларнинг янги сонлари билан ҳам танишиш мумкин.

Хизматидан 33-, 42-, 44-мактабларнинг ўқувчилари, «Ёшлик» маҳалла аҳолиси, Тошкент гўшт саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари баҳраманд бўлаётган бу кутубхонани Калинин район марказий кутубхонаси ўз оталиғига олиб унга ҳар томонлама ёрдам бермоқда.

Ҳ. ЙЎЛДОШЕВ,
ветеран-педагог.

«ГУЛДАСТА»ГА ГУЛЛАР

Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш институтининг «Гулдаста» ансамбли пахта йиғим-терими мавсумида меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатди. Бу бадиий коллектив репертуаридан замонавий куй ва қўшиқлар билан бирга классик ашулалар ҳам ўрин олган.

Ансамбль бу йил асосан Бекобод райони хўжаликларида ўз санъатини кўпроқ намойиш этди. Ҳаваскорлар Ленин номли колхоз, «Ойбек» совхозининг қатор бригадаларида концертлар кўрсатиб пахтакорларни хушнуд этдилар. Колхозчилар, совхоз ишчилари сермазмун репертуарлари учун ансамбль қатнашчиларига миннатдорчилик билдириб, уларни гуллар билан олқишладилар.

З. ЛАТИПОВ.

✦

ЖЎШҚИН ҲАЁТ ЛАВҲАЛАРИ

Комил Ёрматов номли «Ўзбекфильм» киностудиясининг кинорежиссёр Дамир Салимов бошлиқ ижодий группаси янги икки серияли фильм устида иш олиб бормоқда. Кинодраматург Рамиз Фаталиев сценарийси асосида яратилаётган бу картина таниқли партия ва давлат арбобларидан бири Усмон Юсупов ҳаёти ва фаолияти ҳақида ҳикоя қилади.

«Ҳаёт мазмуни» деб номланган ушбу кинолентадаги бош роль — Усмон Юсупов ролини унинг ўғли Ўлмас Юсупов ижро этмоқда. Эсон Юсупов ролида эса Фарҳод Юсупов суратга тушаяпти. Фильм бош қаҳрамонининг дўсти, сафдоши ва рафиқаси образини эса Москвадаги Таганка театри актрисаси Галина Золотарёва яратмоқда.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллиги кенг нишонланаётган бугунги кунларда бутун умрини янги ҳаёт ва яратувчанлик учун курашга бағишлаган ажойиб инсон ҳақида фильм суратга олинаётганлиги катта рамзий маънога ҳам эгадир.

А. ТОЛИПОВ.

ҚАРДОШЛАРИМИЗ ИЖОДИДАН

Степан МХАРГРДЗЕЛИ

100-ШИКОЯТ

(ҲАЖВИЯ)

ШИКОЯТ дафтаридаги ёзувлар сони тўқсон тўққизтага етди. Ресторан директори уларнинг бирортасига ҳам эътибор бермаганди. Аммо, ёзилажак юзинчи шикоят арафасида спектакли саҳнада юзинчи бор намойиш қилинаётган режиссёрдек ҳаяжонланарди.

Газеталардан биридаги хабарда метронинг миллионинчи пассажирига бир йиллик текин юриш ҳуқуқи берилганини ўқиган директор ўйланиб қолди. Юзинчи шикоят... Уни ёзган одамни қандай тақдирлаш мумкин? Шикоятчига раҳматнома эълон қилсамикин? Ноқулай бўлар. Футбол ўйинларига сотиб олинган ўз абонементини инъом этсамикин? Унда ўзи нима қилади?

Ниҳоят директор бир қарорга келди: «Адолат билан иш юритамиз, шикоятчини буткул текинга овқатлантирамиз».

...Ресторанга портфель кўтарган бир киши кириб келди. Администратор директор қулоғига шипшиди:

— Хатти-ҳаракатидан ўта мижғов одамга ўхшайди. Юзинчи шикоятни, менимча, айнан шу ёзади.

Портфелли киши бўш стол ортига ўтириши биланоқ унинг атрофини официантлар ўраб олишди. Бундай иззат-икромдан довдираб қолган хўранда базўр овоз чиқарди:

— Марҳамат қилиб...

— Бажонудил!— ҳозиржавоблик билан ошхона томон югуриб кетган официантлар зум ўтмай хўранда олдига шикоят дафтарини келтириб қўйишди.

— Мен меню билан танишмоқчи эдим,— деди ажабланиб у.

— Бу дафтардан истаган овқатингиз таърифини топишингиз мумкин,— ҳазиллашган бўлди директор ва шу заҳоти жиддий қўшиб қўйди: — Гапни чўзмай, шикоятингизни тезроқ ёза қолинг, ишимиз бошдан ошиб ётипти!

— Ҳали ҳеч нарса емаган бўлсам, нима деб ёзаман? Бу ахир ўқимаган китобга тақриз ёзгандек гап-ку!

— Афтидан, бу одам бинойидек ёзувчига ўхшайди!— деб шивирлади администратор.

— Бир ошхона ҳаёти ҳақида роман ёзгандим,— сўзида давом этди хўранда,— мавзу жуда майдалашиб кетибди, кўламни кенгроқ олиш керак эди, деб танқид қилишди. Энди ресторан ҳақида ёзмоқчиман. Бунинг учун аввало овқатларингиздан татиб кўришим керак. Қисқаси: битта харчо ва бир шиша боржоми.

Официантлар буюрилган нарсаларни бир зумда муҳайё қилишди-ю, портфелли кишини ёлғиз қолдиришди. Аммо нарироқда туриб уни обдон кузатишда давом этаркан, хўранда харчони ичиб бўлганини кўриб, дарҳол директорга хабар беришди:

— Ҳозир боржомини ичади-ю, ишга киришади...

Аммо меҳмон боржомига тегмади. У бўшаган тарелка тубидан нимадир олиб хурсанд бўлиб кетди ва ўша нарсани чўнтагига тикди-ю, шундан кейингина шикоят дафтарини қўлга олди.

— Бошлади,— дейишди директорга.

Ҳамманинг кўзи хўрандада. Оркестр тантанавор куй чала бошлади. Директор оғир тин олди: мазкур куй садолари остида шикоят дафтарининг юбилей саҳифаси тўлдирилмоқда эди.

Ёзишни тугатган хўранда ҳисоб-китоб қилишни талаб қилди.

— Овқатингиз ҳақи тўланган,— деди официант.

— Ким тўлайди? Нима учун?— хўранда шошилиб пулни стол устига ташлади-ю, портфелини олиб жўнаб қолди.

Барча шикоят дафтарига ёпишди. Юбилей саҳифасида қуйидаги сатрлар битилган эди:

«Уч ой магазин кезиб, шундай узунликдаги шурупни қидираман. Ниҳоят уни сиз тайёрлаган харчодан топдим. Ресторан дирекциясига аҳолининг кенг истеъмол буюмларига бўлган эҳтиёжини қондираётганлиги учун миннатдорчилик билдираман».

Русчадан У. АБДУШОҲИДОВ таржимаси.

БИЛДИРИШ

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳузуридаги жамоатчи Совет навбатдаги қабулни эртага — 12 ноябрь куни соат 17.00 дан бошлаб ўтказади. Бу сафар қабулни Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг штатсиз ходими, юрист Абдужалил Ҳасанов бошқаради.

Шикоят, ариза ва илтимосномалари бўлган ўртоқлар ана шу қабулхонага келишлари ва ўзларини қизиқтирган масалалар юзасидан мурожаат қилишлари мумкин. Келишга имкон тополмаган кишиларга редакция жамоатчи Совети қабулхонаси хат орқали ҳам жавоб беради.

Жамоатчи Совет қабулхонаси Ленинград кўчаси, 32-уй, 7-қават, 742-хонага жойлашган. Телефонлар: 33-40-48; 32-53-54.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ СОВЕТ ҚАБУЛХОНАСИ.

• СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ

ЧАВАНДОЗЛАР

ЭГАРДА қаддини тикка ушлаб, тулпорни йўрттириб кетаётган чавандозни кўрган киши бир лаҳза ҳавас билан унга тикилиб қолиши табиий. Чунки ҳеч ким отга, от спортига бефарқ қарамаса керак. Шу сабабли аввалари ҳам, ҳозир ҳам чавандозлар баҳси одамлар билан гавжум бўлади. Кейинги пайтларда от спортида айниқса учкураш баҳслари кенг оммалашди.

Чавандозлик спортининг бу тури унинг кўпгина мураккаб элементларини бирлаштирди. Бу мусобақалар олдидан аввало отни бошқариш маҳорати намойиш этилади. Бу пайтда чавандознинг тўрт оёқли дўстини бўйсундира олиш маҳорати синовдан ўтказилади.

Мусобақанинг иккинчи кунида улар дала синовларига чиқадилар. Бу пайтда отлар йўрттириш, ғовлар устидан сакратиб ўтиш ҳамда узоққа югуртиришда синаб кўрилади.

Учкурашнинг сўнгги босқичида тўсиқлардан ошиш ва конкурс майдонида чавандозлар сўнгги баҳоларни оладилар.

Республикамизда чавандозлик бўйича олий спорт маҳорати мактаби ишлаб турипти. Ана шу ерда учкурашда юқори натижаларга эришган спортчилар тўпланишди. Ўзбекистон XX спартакиадасининг чемпиони А. Тенкачев, спартакиада совриндори О. Ляпочкинлар ҳам шу мактабнинг талабаларидир. Улар учкураш бўйича Ўзбекистон ССР Министрлар Совети соврини учун ўтказилган мусобақаларда биринчи ўринни эгалладилар.

— Мусобақаларда ғолиб чиққан спортчиларни фақатгина жисмонан бақувват, эпчил киши сифатида эмас, балки ажойиб тарбиячи сифатида ҳам табриклаш керак,— дейди спорт мактаби тренери, СССР спорт мастери Равшан Саъдуллаев.— Чунки энг яхши спортчи ҳам ёмон отда ҳеч қандай натижага эриша олмайди. Лекин тулпорни аста-секин ўзига ўргатиши, бўйсундириши ва ниҳоят улар бир-бирларини тушуна бошлашидан кейингина чавандоз (бу сўзнинг маъносини спортчи ва унинг тулпори деб тушунаман) бирор натижага эришади. Кўп йиллик тажрибамдан ана шундай хулосага келдим. Учкураш баҳсларида эса бу янада муҳим. Чавандозликнинг бу спорт тури шуниси билан қизиқарли.

Р. ИБРОҲИМОВ.

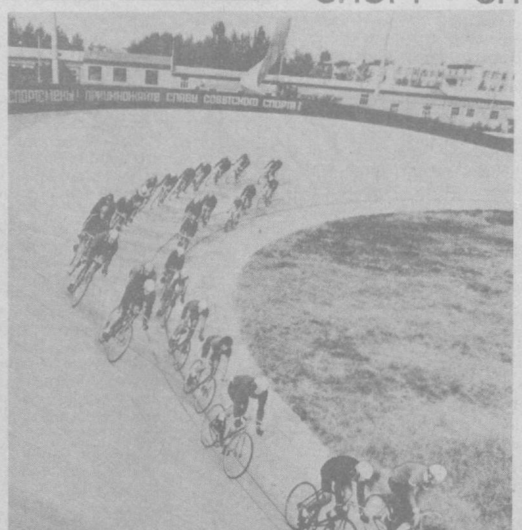

● **ТОШКЕНТ велотрекида ўсмирлар ўртасида Бутуниттифоқ мусобақалари бўлиб ўтди. Бунда мамлакатимизнинг турли шаҳарларидаги Олимпиада маркази талабаларидан 100 дан ортиқ спортчи қатнашди. Суратда: мусобақа пайти.**

Ф. ҚУРБОНБОЕВ фотоси. (ЎзТАГ).

ФУТБОЛ

ҲАМИД РАҲМАТУЛЛАЕВ ХОТИРА ТУРНИРИ

Ўзбекистон футболида ўзига хос из қолдирган «Пахтакор» командасининг собиқ ўйинчиси Ҳамид Раҳматуллаев хотира соврини учун бу галги ўтказилган Бутуниттифоқ турнирида Тошкентнинг «Пахтакор» болалар-ўсмирлар спорт мактаби талабалари ва «Смена» командалари билан бирга Тбилиси, Магнитогорск, Челябинск, Олмаота, Чимкент, Фрунзе, Қозон шаҳарларидан келган ёш чарм тўп мухлислари ҳам қатнашдилар.

Аввалига командалар икки группага бўлиниб мусобақалашди. Ҳар қайси группада биринчи бўлган Тошкент ва Челябинск командалари ўтган шанба куни «Пахтакор» стадионида финал учрашувини ўтказишди. Майдон эгалари кетма-кет иккита тўп киритиб олдинга ўтиб олган бўлсаларда, ўйин умумий 3:3 ҳисобида тугади. 11 метрли жарима тўплар тепишда омад меҳмонларга кулиб боқди ва улар турнирнинг бош совринини қўлга киритишди.

Редактор **Н. НАСИМОВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОНЛАРИДА
ХАЛҚАРО ЁШЛАР КУНИГА БАҒИШЛАБ

Тематик фильмлар кўригини ўтказади

ХРОНИКАЛ-ҲУЖЖАТЛИ ВА ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР:

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДАГИ «ОЛМАЛИҚ» КИНОТЕАТРИДА
11—13 ноябрда — Бўсағада.
14—16 ноябрда — Бу бизнинг еримиз.
АНГРЕН ШАҲРИДАГИ «ДРУЖБА» КИНОТЕАТРИДА
11—13 ноябрда — Икки кун фазогирлар шаҳарчасида.
14—16 ноябрда — Мен, оддий ишчиман.
ЯНГИЙЎЛ ШАҲРИДАГИ «ПОБЕДА» КИНОТЕАТРИДА
11—13 ноябрда — Ёшларга ишонч.
14—16 ноябрда — Вера.
ЧИНОЗ ШАҲРИДАГИ «ВАТАН» КИНОТЕАТРИДА
11—13 ноябрда — Ўн йиллик.
14—16 ноябрда — Иштиёқ.
ҒАЗАЛКЕНТ ШАҲРИДАГИ «БЎСТОН» КИНОТЕАТРИДА
11—12 ноябрда — Салом, менинг комсомол ёшлигим.
13—14 ноябрда — Наташа планетаси.
15—16 ноябрда — Мамлакатнинг ёш хўжайинлари.
ЧИРЧИҚ ШАҲРИДАГИ НАВОИЙ НОМИДАГИ КИНОТЕАТРДА
11—13 ноябрда — Тақдир тақозоси.
14—16 ноябрда — Келажак касби.
ҚИБРАЙ ПОСЕЛКАСИДА
11—13 ноябрда — Эски Таллиннинг яхши ниятлари.
14—16 ноябрда — Комсомол.
ТУЙТЕПА ШАҲРИДА
11 ноябрда — Биз ёш гвардиячилар.
12—16 ноябрда — Махсус топшириқ олган поезд.
БЕКОБОД ШАҲРИДАГИ «ОКТЯБРЬ» КИНОТЕАТРИДА
11—13 ноябрда — Келажак чақириғини эшитиб.
14—16 ноябрда — Бригада.
ОҲАНГАРОН ШАҲРИДАГИ «ВОСХОД» КИНОТЕАТРИДА
11—13 ноябрда — Йўл чеккасидаги уй.
14—16 ноябрда — Ким овоз беради?

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

ЧИНОЗ ШАҲРИДАГИ «ВАТАН» КИНОТЕАТРИДА
11 ноябрда — Тенгдош.
15—16 ноябрда — Дублёр ҳаракат қилабошлади.
ҒАЛАБА РАЙОНИДАГИ «ҒАЛАБА» КИНОТЕАТРИДА
11 ноябрда — Солнстка керак.
15—16 ноябрда — Саккиз кун умид билан.
ЧИРЧИҚ ШАҲРИДАГИ НАВОИЙ НОМИДАГИ КИНОТЕАТРДА
11—12 ноябрда — Мана, ўша йигит қайтди.
13—16 ноябрда — Зина-Зинуля.
ОҚҚЎРҒОН РАЙОН МАРКАЗИДАГИ «ЁШЛИК» КИНОТЕАТРИДА
11—12 ноябрда — Солдат ҳақида баллада.
14—16 ноябрда — Спорт ҳақида баллада.
КЕЛЕС ШАҲРИДАГИ «СПУТНИК» КИНОТЕАТРИДА
11—12 ноябрда — Алвидо, ғўр ёшлигим.
14—16 ноябрда — Мени кечир, Алешка.
БЕКОБОД ШАҲРИДАГИ «ЮБИЛЕЙ» КИНОТЕАТРИДА
11—12 ноябрда — Гирдоб.
15—16 ноябрда — Мана, ўша йигит қайтди.
АНГРЕН ШАҲРИДАГИ «ДРУЖБА» КИНОТЕАТРИДА
11—12 ноябрда — 222 рейс.
14—16 ноябрда — Рақиблар.
ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДАГИ «ОЛМАЛИҚ» КИНОТЕАТРИДА
11—12 ноябрда — Дунёнинг саккизинчи мўъжизаси.
14—16 ноябрда — Зина-Зинуля.
ОҲАНГАРОН ШАҲРИДАГИ «ВОСХОД» КИНОТЕАТРИДА
11—12 ноябрда — Дублёр ҳаракат қилабошлади.
14—16 ноябрда — Катта дарё соҳилида.
ЯНГИОБОД ШАҲРИДАГИ «РАДУГА» КИНОТЕАТРИДА
11—13 ноябрда — Дублер харакат қилабошлади.
14—16 ноябрда — Матросларда савол йўқ.

ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗ КОМИТЕТЛАРИ, ТАШКИЛОТЛАР ВА МУАССАСАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

15 ноябрь — 31 декабрь кунлари

экскурсия хизмати кўрсатиш, самолётларда, теплоходларда ва туристик поездларда саёҳатларга бориш учун

ШАРТНОМАЛАР ТУЗАДИ

Шартномалар тузиш учун вакиллар қуйидаги адресга мурожаат қилсинлар: 700078, Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 5-уй, 1-хона. Телефон 39-13-12.

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА
12 ноябрь соат 19.00 да СССР биринчилиги учун «ПАХТАКОР» (Тошкент) — «АТЛАНТАС» (Клайпеда) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

ИШҚИБОЗЛАР

ДИҚҚАТИГА!

«Пахтакор» Марказий стадиони кассаларида олдиндан билет сотиш ташкил этилган.
Коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/XI да **Олтин девор**, 12/XI да **Келинлар қўзғолони**, 13/XI да **Отелло**.

ТВ

БУГУН

● МТ I

9.00 «ВРЕМЯ».
9.45 Туғилган кунининг 275 йиллигига. «МИХАЙЛО ЛОМОНОСОВ». Тўққиз серияли телевизион бадиий фильм премьераси («Мосфильм»). 1-фильм. 1-серия.
11.05 «Ҳайвонот оламида».
12.05 Янгиликлар.
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Қишлоқ истиқболлари». Телевизион ҳужжатли фильмлар.
16.05 А. Мачавариани. 4-«Ўсмирлик» симфонияси.
16.45 «Дин ва сиёсат». Униат черковининг душманлик фаолияти ҳақида.
17.15 Фидан Қосимова куйлайди.
17.25 «Ангола: эълон қилинмаган уруш изидан». Ангола халқининг яшаш ва тинч меҳнат қилиш ҳуқуқи учун қаҳрамонона кураши ҳақида телефильм.
18.15 «ЖАДАЛЛАШТИРИШ». Хўжалик механизми: КПСС XXVII съезди қарорлари асосида экономикани бошқаришни қайта қуриш йўллари. Кўрсатувни СССР ФА мухбир аъзоси П. Г. Бунич олиб боради.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Сиз яратган боғ».
20.05 «МИХАЙЛО ЛОМОНОСОВ». Тўққиз серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-фильм. 1-серия.
21.30 «ВРЕМЯ».
22.05 Совет милицияси кунига бағишланган концерт. Давлат Марказий концерт залидан трансляция пайтида ёзиб олинган. Кўрсатув тугагач — «Дунё воқеалари».

● ЎзТВ

7.25 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!».
8.00 «Пионер телетайпи».
8.10 «Ўрол Тансиқбоев». Ҳужжатли фильм.
8.20 «Тонгги тароналар».
8.30 «АХБОРОТ».
8.50 «Уч от қўшилган рус араваси». Телефильм.
* * *
16.30 Кўрсатувлар программаси.
16.35 Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. Меҳнат ҳуқуқи асослари.
17.05 «БИР МЕДАЛЬ ТАРИХИ». Ҳужжатли фильм премьераси («Ўзбектелефильм»).
17.25 «Инсон ва табиат».
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Биз қувноқ ва шодон яшаймиз».
18.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Бурчға садоқат».
19.15 «ШИФОБАХШ ФАРҒОНА». Ҳужжатли фильм премьераси («Ўзбектелефильм»).
19.30 «АХБОРОТ».
19.50 Бир асар тарихи. А. Мухтор. «Давр менинг тақдиримда».
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 Ўзбек куйларидан концерт.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 «Қайта қуриш: изланишлар, дастлабки натижалар» (Наманган областида идеология иши тажрибасидан). 1-кўрсатув.
22.35 «Қайта туғилган туйғу». Бадиий фильм («Мосфильм»)
00.05 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 Болалар учун фильм. «Кўзойнак таққан бола».
20.15 «Биринчи концерт» Фильм-концерт.
20.50 «Авлодлар эстафетаси» (такрорий).
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».

Тошкент область ижроия комитети нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари бошқармаси, Калинин район «ЛЕНИНЧИ» газетаси редакцияси ва район босмахонаси коллективлари газета редактори Х. Ж. Қаюмовга отаси **Абдижалил ҚАЮМОВнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/«Ташкентская правда»/

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

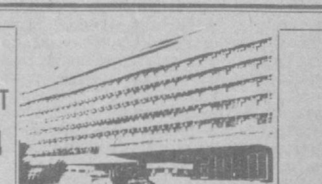

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Р. 09108. Б. 1752.